

Udskriftsdato: 19. december 2025

VEJ nr 9368 af 10/07/2013 (Historisk)

## Vejledning til bekendtgørelse om fleksydelse

---

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,  
Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, j.nr. 2013-5022

### Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 10862 af 12/10/2015

# Vejledning til bekendtgørelse om fleksydelse

## *Indledning*

I bekendtgørelse nr. 944 af 10. juli 2013 om fleksydelse er der fastsat regler om fleksydelse.

I denne vejledning, som afløser vejledning nr. 113 af 28. december 2011, beskrives bekendtgørelsens regler.

## *Fleksydelsesalder*

Fleksydelsesalderen er 60 år for personer, der er født før den 1. januar 1954.

For personer, der er født den 1. januar 1954 eller senere, stiger fleksydelsesalderen gradvist. Fleksydelsesalderen er herefter:

- 60½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1954 til og med den 30. juni 1954,
- 61 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1954 til og med den 31. december 1954,
- 61½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1955 til og med den 30. juni 1955,
- 62 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1955 til og med den 31. december 1955,
- 62½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1956 til og med den 30. juni 1956,
- 63 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1956 til og med den 31. december 1958,
- 63½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1959 til og med den 30. juni 1959, og
- 64 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1959 til og med den 31. december 1962.

En person, der er født den 1. januar 1954, vil således tidligst kunne gå på fleksydelse den 1. juli 2014.

Samtidig med, at fleksydelsesalderen stiger, ændres folkepensionsalderen gradvist og i samme takt som ændring i fleksydelsesalderen fra 65 år til 67 år. Den samtidige stigning i folkepensionsalderen betyder, at fleksydelsesperioden fortsat er fem år for personer, der er født før den 1. januar 1956. For personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1956 til og med den 1. juli 1959, forkortes fleksydelsesperioden gradvist, fordi folkepensionsalderen for disse personer er 67 år og ikke stiger, mens fleksydelsesalderen fortsætter med at stige.

For personer, der er født efter den 30. juni 1959, er fleksydelsesalderen 3 år før folkepensionsalderen. I 2015 og herefter hvert 5. år beregnes, om folkepensionsalderen skal stige som følge af en stigning i den gennemsnitlige levetid. Det gælder for personer, der er født efter den 31. december 1962. Hvis folkepensionsalderen skal stige, vil følgen være, at fleksydelsesalderen stiger tilsvarende. Den eventuelle stigning i folkepensionsalderen betyder, at fleksydelsesalderen stiger med virkning pr. den 1. januar i kalenderåret 12 år efter det år, hvori folkepensionsalderen reguleres, fordi fleksydelsesperioden er 3 år.

## Til kapitel 1

### *Tilmelding og udmeldelse af fleksydelsesordningen*

#### *Til §§ 1-2*

#### *Automatisk tilmelding ved visitation til fleksjob*

Den kommune, som visiterer en person til fleksjob, skal registrere personen som tilmeldt til fleksydelsesordningen og sørge for, at personen er bekendt med de generelle betingelser for at deltage i ordningen og muligheden for at melde sig ud.

Begrundelsen for den automatiske tilmelding er, at følgerne for den enkelte kan være betydelige, hvis tilmelding undlades eller forsinkes.

For at den pågældende person kan tage stilling til, om han eller hun ønsker at være med i fleksydelsesordningen, er det vigtigt, at den generelle information gives hurtigt. Information om fleksydelsesordningen kan indgå som led i kommunens arbejde med at afdække, om personen skal tilbydes et fleksjob. Derved får kommunen bedre mulighed for at få en hurtig afklaring af, om personen har anciennitet fra efterlønsordningen, der skal medregnes ved kommunens opgørelse af anciennitet efter § 3.

Tilmeldingen får virkning fra den første i måneden efter den dato, hvor kommunen har truffet afgørelse om visitation til fleksjob.

Personer, der ikke ønsker at være tilmeldt, bliver udmeldt fra tilmeldingsdatoen, se vejledningens bemærkninger til § 6. Udmeldelsen skal være skriftlig.

#### *Anke af visitationsafgørelsen*

En anke af kommunens afgørelse om visitation har ikke opsættende virkning for tilmeldingen til fleksydelsesordningen.

#### *Tilfælde, hvor personen selv skal tilmelde sig*

Hvis personen er blevet udmeldt af ordningen, men igen ønsker at være tilmeldt, skal personen selv tilmelde sig. Hvis fx en person har meldt sig ud af ordningen for at holde en pause med bidragsbetalingen, skal personen selv tilmelde sig, når denne igen ønsker at indbetale fleksydelsesbidrag.

Tilmeldingen skal være skriftlig. Kravet om skriftlighed kan opfyldes ved elektronisk fremsendelse af tilmeldingen, hvis der er sikkerhed for afsenderens identitet.

Tilmeldingen får virkning fra den første i måneden efter den dato, kommunen har modtaget tilmeldingen.

#### *Til § 3*

#### *Anciennitet*

Kommunen skal kunne opgøre ancienniteten for de personer, der gerne vil være med i fleksydelsesordningen.

Den a-kasse, som den pågældende senest har været medlem af, ligger inde med de nødvendige oplysninger om perioder med a-kassemedlemskab og perioder med indbetaling af efterlønsbidrag.

Kommunen skal sende anciennitetsopgørelsen til personen og oplyse, om den pågældende har mulighed for at opnå ret til fleksydelse. Der er ikke i øvrigt fastsat særlige regler for sagsbehandlingen. Her gælder de almindelige regler i forvaltningsloven og i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

#### *Hovedreglen i lovens § 2, stk. 1, nr. 4*

Der kræves en sammenlagt optjeningstid på mindst 30 år.

Ved opgørelsen af anciennitet indgår:

- Perioder med indbetalt fleksydelsesbidrag.
- Perioder med indbetalt efterlønsbidrag.

Medregning af anciennitet fra efterlønsordningen forudsætter, at indbetalte efterlønsbidrag ikke er tilbagebetalt.

Efter lovens § 2, stk. 2, kan perioder efter ophør med indbetaling af bidrag til efterlønsordningen regnes med i ancienniteten, hvis perioden uden betaling af efterlønsbidrag ligger umiddelbart før den første tilmelding til fleksydelsesordningen. Der kan højst medregnes 12 måneder sammenlagt.

En person, der kan opfylde kravet om indbetaling af bidrag efter lovens § 2, stk. 1, nr. 4, kan vælge at holde pause i sine indbetalinger af fleksydelsesbidrag.

Personer, der er omfattet af lovens § 2 a, stk. 1-3, kan ikke holde pause i indbetalingen af fleksydelsesbidrag uden at miste retten til fleksydelse. Personer, der er omfattet af lovens § 2 a, stk. 3, kan dog under visse betingelser holde bidragsfri perioder, jf. vejledningen til § 9.

*Overgangsbestemmelser for krav om optjeningstid for personer født før den 1. januar 1978, jf. lovens § 2 a.*

*Lovens § 2 a, stk. 1:*

En person, der er født før den 1. marts 1952, kan opfylde kravet til optjeningstid, hvis personen:

- indtil tilmeldingen til fleksydelsesordningen har været medlem af en a-kasse uafbrudt fra den 31. marts 1992 og har betalt efterlønsbidrag uafbrudt fra 1. april 1999, og
- har betalt fleksydelsesbidrag uafbrudt fra tilmeldingen til fleksydelsesordningen til mindst det tidspunkt, hvor personen har nået fleksydelsesalderen, der er 60 år for denne aldersgruppe.

Den uafbrudte optjeningstid skal mindst udgøre 10 år inden for de seneste 15 år.

*Lovens § 2 a, stk. 2:*

En person, der er født før den 1. januar 1959, kan opfylde kravet til optjeningstiden, hvis personen:

- har været medlem af en a-kasse,
- har indbetalt efterlønsbidrag uafbrudt fra den 1. juli 1999 til tilmeldingen til fleksydelsesordningen, og
- har betalt bidrag til fleksydelsesordningen uafbrudt fra tilmeldingen til fleksydelsesordningen til mindst det tidspunkt, hvor personen når fleksydelsesalderen.

Optjeningstiden skal mindst udgøre 20 år inden for de sidste 25 år.

*Eksempel:*

M er født den 3. september 1956. M har været medlem af en a-kasse fra den 1. oktober 1991 til den 30. september 1992 og uafbrudt fra den 1. maj 1997. M har betalt efterlønsbidrag uafbrudt fra den 1. april 1999 og frem til tilmeldingen til fleksydelsesordningen den 1. februar 2007. Hvis M betaler fleksydelsesbidrag uafbrudt fra den 1. februar 2007, vil M opfylde kravet om 20 års anciennitet indenfor de sidste 25 år, og vil kunne overgå til fleksydelse, når han når fleksydelsesalderen, som er 63 år.

Ancienniteten består af følgende perioder:

|                                                      |               |                 |
|------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| A-kassemedlemskab                                    | 011091-300992 | 1 år            |
| A-kassemedlemskab                                    | 010597-310399 | 1 år 11 måneder |
| A-kassemedlemskab med indbetaling af efterlønsbidrag | 010499-310107 | 7 år 10 måneder |

|                                                        |               |                 |
|--------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| Anciennitet ved tilmeldingen til fleksydelsesordningen |               | 10 år 9 måneder |
| Fleksydelsesbidrag                                     | 010207-300919 | 12 år 8 måneder |
| Anciennitet ved fleksydelsesalderen                    |               | 23 år 5 måneder |

*Lovens § 2 a, stk. 3*

En person, der er født i perioden fra den 1. januar 1959 til og med den 31. december 1975, kan opfylde kravet til optjeningstid ved uafbrudt medlemskab af en a-kasse og indbetaling af efterlønsbidrag eller fleksydelsesbidrag fra den 1. januar 2008, og mindst til det tidspunkt, hvor personen når fleksydelsesalderen.

Optjeningstiden skal mindst udgøre 25 år. For personer født før den 1. juli 1964 er det dog tilstrækkeligt, at perioden udgør mindst 20 år inden for de sidste 25 år.

*Lovens § 2 a, stk. 7*

Bestemmelsen er en undtagelse fra reglen om uafbrudte optjeningsperioder.

Det forudsættes, at der foreligger særligt undskyldelige omstændigheder i sagen, og at afbrydelsen har været af kortere varighed.

*Til § 4*

*Dispensation fra kravet om optjeningstid i lovens § 2, stk. 1, nr. 4*

Hvis en person ikke kan opnå ret til fleksydelse ved fleksydelsesalderen, skal det overvejes, om der er grundlag for dispensation. Personen skal være født før den 1. juli 1966, og der kan kun dispenseres, hvis personen på grund af nedsat arbejdsevne ikke har mulighed for at opfylde det aldersafhængige anciennitetskrav, der følger af lovens § 2 a.

Målgruppen er personer, der på grund af en varigt nedsat arbejdsevne ikke har haft muligheden for at stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet, og dermed heller ikke har haft mulighed for at opnå medlemskab af en arbejdsløshedskasse. Samtidig er det en forudsætning, at personen har haft en form for tilknytning til det ordinære arbejdsmarked.

Til brug for vurderingen af, om personen kan opnå dispensation, skal der være dokumentation (fra fx a-kasse, kommune mv.) for:

- perioder med tilknytning til det ordinære arbejdsmarked, hvor personen kunne have været/var medlem af en a-kasse,
- perioder med tilknytning til arbejdsmarkedet, hvor personen på grund af nedsat arbejdsevne ikke har haft eller har kunnet få et ordinært job, og dermed heller ikke har kunnet opnå medlemskab af en a-kasse,
- andre perioder, herunder perioder helt uden for arbejdsmarkedet.

Dispensationsmuligheden sigter alene på at kompensere for perioderne under b). Perioder med førtidspension kan tælles med efter en konkret vurdering.

Perioder, hvor en person har været hjemmearbejdende, tjenestemand el.lign. og af denne grund ikke har været medlem af en a-kasse, kan der ikke dispenseres for.

Når en person opfylder betingelserne for at få dispensation fra optjeningskravet, er det yderligere et krav for at overgå til fleksydelse, at personen har betalt fleksydelsesbidrag uafbrudt i mindst 5 år fra tilmeldingen.

#### *Til § 5*

##### *Fortrydelsesordningen i lovens § 3 a*

Efter lovens § 3 a kan en person ved tilmeldingen til fleksydelsesordningen under visse betingelser fortryde et tidligere fravalg af efterlønsordningen. Det er altså en forudsætning, at personen tidligere har haft mulighed for at opnå ret til efterløn ved at indtræde i eller blive i efterlønsordningen.

En person, der i perioden fra 2. april til og med 1. oktober 2012 har fravalgt efterlønsordningen og fået sine efterlønsbidrag kontant og skattefrit udbetalt, kan ikke fortryde fravalget og kan ikke blive tilmeldt fleksydelsesordningen, heller ikke via fortrydelsesordningen.

Fleksydelse efter fortrydelsesordningen er sekundær i forhold til ordinær fleksydelse. Det betyder, at man kun kan benytte fortrydelsesordningen, hvis man ikke kan opfylde kravet om betaling af bidrag i den ordinære fleksydelsesordning inden folkepensionsalderen.

Der vil være nogen, som har tilmeldt sig via fortrydelsesordningen, fordi de ikke kunne opnå ret til fleksydelse efter de ordinære regler, men som på grund af fremrykningen af forhøjelsen af fleksydelsesalderen alligevel kan nå at betale bidrag, så de opfylder betingelserne for ret til ordinær fleksydelse. Disse personer hører under fortrydelsesordningen, fordi de er tilmeldt via denne og på tidspunktet for tilmelding ikke havde andre muligheder.

For at opnå ret til fleksydelse efter fortrydelsesordningen skal en person, der er født den 1. januar 1973 eller senere, have været uafbrudt medlem af en a-kasse fra det 24. år. En person, der er født før den 1. januar 1973, skal have været uafbrudt medlem af en a-kasse senest fra den 1. januar 1997.

Retten til fleksydelse efter fortrydelsesordningen er derudover betinget af, at personen bliver tilmeldt fleksydelsesordningen senest 15 år før, personen når fleksydelsesalderen, og at der indbetales fleksydelsesbidrag uafbrudt fra tilmeldingen indtil fleksydelsesalderen. Personen skal altså betale fleksydelsesbidrag i mindst 15 år.

Hvis en person ved tilmeldingen til fleksydelsesordningen indbetaler efterlønsbidrag efter fortrydelsesordningen i arbejdsløshedsforsikringsloven, kan personen efter lovens § 3 a, stk. 3, medregne efterlønsbidrag, der ikke senere er tilbagebetalt, til opfyldelsen af kravene om indbetaling af fleksydelsesbidrag. Det betyder, at personer kan blive omfattet af fortrydelsesordningen i fleksydelsesordningen, selv om tilmeldingen sker senere end 15 år før fleksydelsesalderen, når blot personen har benyttet sig af fortrydelsesordningen i arbejdsløshedsforsikringsloven senest 15 år før fleksydelsesalderen.

Personer, som opnår ret til fleksydelse via fortrydelsesordningen, får fleksydelse efter de almindelige regler, dog således, at fleksydelsen nedsættes i forhold til det antal år, personen ved fleksydelsesalderen, jf. lovens § 1 a, ikke har indbetalt bidrag efter anciennitetsreglerne.

Personens fleksydelsessats beregnes efter de almindelige regler. Den beregnede sats, før fradrag for pensioner eller andet, nedsættes herefter med 2 pct. af højeste sygedagpengesats for hvert hele år, som personen mangler at betale bidrag for. For perioder under et år sker nedsættelsen i forhold til manglende antal hele måneder.

De manglende bidrag kan ikke efterbetales, så personen får beregnet en højere fleksydelse.

### *Eksempel:*

En person, der er født den 15. juni 1962, har uafbrudt været medlem af en arbejdsløshedskasse siden 1. juli 1996 og har fra den 1. juli 1999 betalt efterlønsbidrag i 2 år, hvorefter efterlønsordningen blev fravalgt. Personen tilmeldes fleksydelsesordningen pr. den 1. juli 2009 og benytter sig af fortrydelsesordningen. Personen betaler herefter uafbrudt fleksydelsesbidrag indtil overgangen til fleksydelse den 1. juli 2026.

Efter de almindelige regler skulle personen have indbetalt efterlønsbidrag/fleksydelsesbidrag i mindst 25 år, jf. lovens § 2 a, stk. 3. Der er imidlertid kun betalt i 19 år, og personen mangler således at have betalt bidrag i 6 år i forhold til de almindelige anciennitetsregler. Personens beregnede fleksydelsessats før fradrag for pension mv. nedsættes derfor med 2 pct.  $\times 6 = 12$  pct. af højeste sygedagpengesats.

### *Til § 6*

#### *Udmeldelse*

#### *Tvungen udmeldelse*

Viser anciennitetsopgørelsen, som kommunen foretager efter § 3, at personen ikke har mulighed for at optjene ret til fleksydelse inden overgang til folkepension, skal kommunen træffe afgørelse om, at personen er udmeldt af ordningen. Udmeldelsen får virkning fra tilmeldingsdatoen.

Udmeldelsen bliver ophævet, hvis kommunen efterfølgende får oplysninger, som viser, at personen alligevel har mulighed for at optjene ret til fleksydelse. Det kan fx være tilfældet, hvis en person først dokumenterer anciennitet fra efterlønsordningen, efter at kommunen har foretaget anciennitetsopgørelsen. Efterfølgende dispensation for anciennitetskravet, jf. § 4, vil også indebære, at udmeldelsen bliver ophævet.

Når udmeldelsen bliver ophævet, er personen igen tilmeldt med virkning fra tilmeldingsdatoen, jf. § 1 og lovens § 4, og skal betale bidrag fra den dato.

#### *Andre situationer med tvungen udmeldelse*

Kommunen træffer afgørelse om udmeldelse ved:

- Manglende bidragsbetaling, jf. § 11, stk. 1. Udmeldelse ved manglende indbetaling af fleksydelsesbidrag får virkning fra den dato, hvortil personen har betalt. Se § 11, stk. 2, for så vidt angår muligheden for at ophæve udmeldelsen.
- Dødsfald. Ved dødsfald får udmeldelsen virkning fra dagen for dødsfaldet.
- Ordinær beskæftigelse. Ved overgang til ordinær beskæftigelse får udmeldelsen virkning fra den første i måneden efter datoen for overgangen til ordinær beskæftigelse. Hvis personen i forbindelse med overgang til ordinær beskæftigelse melder sig ind i en a-kasse og tilmelder sig til efterlønsordningen, kan perioder med fleksydelsesbidrag medregnes i efterlønsancienniteten, jf. bekendtgørelse om fleksibel efterløn.
- Tilkendelse af ydelser efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. Ved tilkendelse af ydelser efter pensionslovene eller tilsvarende udenlandsk pension, får udmeldelsen virkning fra den dag, pensionen tilkendes.
- Fast bopæl uden for riget, EØS-området eller Schweiz. Ved fast bopæl i andet land uden for riget, EØS-området eller Schweiz får udmeldelse virkning fra den 1. i måneden efter 3 måneders ophold i udlandet, jf. § 56.

Sammen med afgørelsen om udmeldelse orienterer kommunen om muligheden for tilbagebetaling af bidrag.

#### *Til § 7*

##### *Frivillig udmeldelse*

Personen kan til enhver tid melde sig ud af ordningen. Udmeldelsen skal være skriftlig og får virkning fra den 1. i måneden efter modtagelsen af udmeldelsen.

Kommunen skal bekræfte modtagelsen af udmeldelsen og orientere om betingelserne for tilbagebetaling af indbetalte bidrag. Kommunen orienterer ligeledes personen om, at udmeldelse og eventuel tilbagebetaling af bidrag kan have betydning for retten til fleksydelse ved en senere gentilmelding til ordningen.

Fremsætter en person krav om tilbagebetaling af bidrag, anses det for en anmodning om udmeldelse.

Bortset fra skriftlighedskravet er der ikke særlige formkrav til frivillige udmeldelser.

#### *Til kapitel 2*

##### *Indbetaling af fleksydelsesbidrag*

#### *Til § 8*

Efter lovens § 7 skal der opkræves bidrag af alle personer, der er tilmeldt fleksydelsesordningen. Hvis personen ikke bliver udmeldt tidligere, fortsætter bidragspligten således frem til overgangen til folkepension.

Kommunen skal opkræve bidrag fra den dato, hvor tilmeldingen til fleksydelsesordningen får virkning. Det er altid den 1. i en måned. Se vejledningens bemærkninger til § 1.

Fleksydelsesbidraget skal betales kvartalsvis forud med  $\frac{1}{4}$  af det årlige beløb, der følger af lovens § 8. I 2013 er det kvartalsvise bidrag 1.402 kr.

Bidraget er fradragsberettiget ved opgørelsen af personens skattemæssige indkomst, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 1.

Kommunen bør sende opkrævningen ud senest 8 bankdage før, bidraget skal indbetales. Det skal fremgå af opkrævningen, hvilken periode fleksydelsesbidraget dækker, og hvornår der er sidste betalingsfrist.

##### *Den første bidragsopkrævning*

Kommunen må efter lovens § 7 først begynde at opkræve bidrag, når det er konstateret, at personen har mulighed for at optjene ret til fleksydelse. Der skal altså foreligge en anciennitetsopgørelse efter § 3 eller en afgørelse om dispensation for anciennitetskravet, jf. § 4, før kommunen begynder at opkræve bidrag.

Den første bidragsbetaling skal ske for tilmeldingsperioden, som er den 1. i måneden efter visitationen til fleksjob.

##### *Eksempel 1:*

En person, der visiteres til fleksjob den 1. marts, skal tilmeldes fleksydelsesordningen per 1. april og opkræves bidrag fra 1. april.

Den første bidragsbetaling kan i nogle tilfælde både omfatte en forudbetalt og en bagudbetalt periode.

### *Eksempel 2:*

Kommunen visiterer P til fleksjob den 29. juni, og P bliver derfor tilmeldt fra den 1. juli. Kommunen har forud for visitationen til fleksjob afklaret, at M hidtil har betalt til efterlønsordningen og ønsker at være tilmeldt fleksydelsesordningen. Men da kommunen har udsendt øvrige bidragsopkrævninger for juli kvartal før den 29. juni, kan kommunen opkræve P's bidrag for juli kvartal sammen med bidraget for oktober kvartal.

### *Betaling via tredjemand*

Hvis personen overlader betalingen af bidrag til tredjemand, fx en ægtefælle, samlevende, pårørende eller andre, har personen selv ansvaret for, at betalingen sker til tiden. Det samme gælder, hvis man overlader betalingen til kommunen, sin revisor eller til banken.

### *Betaling via et pengeinstitut mv.*

Man kan altid betale bidrag gennem et pengeinstitut eller gennem postvæsenet. Man har selv ansvaret for, at betalingen sker til tiden. Vælger man at betale via netbank, er det således ens eget ansvar, at betalingsordren gennemføres. Det afhænger af betalingsmåden, hvornår betaling anses for at være sket:

Betalingsmåde:

- 1) Betaling via netbank, indbetalingskort eller Betalingsservice.
- 2) Betaling på posthus eller i et pengeinstitut.

Betaling anses for sket:

- 1) Når beløbet er debiteret ens konto.
- 2) Den dato, der fremgår af datostemplingen på kvitteringen.

### *Til § 9*

### *Bidragsfri perioder jf. lovens § 2 a, stk. 4*

Man kan få bidragsfri periode, hvis man pr. den 1. januar 2008 har indbetalt efterlønsbidrag eller fleksydelsesbidrag før det fyldte 35. år, som man ikke har fået betalt tilbage.

Man kan også få bidragsfri periode, hvis man

- er født den 2. juli 1960 eller senere,
- og efter det fyldte 35. år har indbetalt efterlønsbidrag i perioden den 1. januar til og med den 31. december 2007, der ikke er betalt tilbage.

Det er dog et krav, at den samlede periode, som man faktisk har betalt efterlønsbidrag eller fleksydelsesbidrag i, i alt er på mindst 25 år ved fleksydelsesalderen. En bidragsfri periode kan være på mindre end et år.

Den bidragsfri periode afbryder ikke perioden med indbetaling af fleksydelsesbidrag i lovens § 2 a, stk. 3, 1. og 2. pkt., efter den 1. januar 2008.

Den bidragsfri periode svarer til den periode, som personen har indbetalt efterlønsbidrag eller fleksydelsesbidrag før det fyldte 35. år, som ikke er betalt tilbage.

Hvis en person har haft en bidragsfri periode, kan personen ikke efterbetale efterlønsbidraget eller fleksydelsesbidraget for den bidragsfri periode og »flytte« den bidragsfri periode til et andet tidspunkt.

*Kommunens vejledningspligt om bidragsfri perioder som følge af tilbagetrækningsreformen*

Med tilbagetrækningsreformen fra 2011 er forhøjelsen af fleksydelsesalderen fremrykket med fem år, og fleksydelsesperioden er forkortet til en treårig periode. Fleksydelsesalderen er derfor hævet for alle født 1. januar 1954 eller senere, hvilket betyder, at der potentielt kan betales fleksydelsesbidrag i flere år. Som konsekvens heraf får nogle personer mulighed for bidragsfri periode/forlænget bidragsfri periode:

Det drejer sig om følgende persongrupper:

- 1) Personer født mellem den 2. juli 1960 og 2. juli 1962, som har betalt efterløns- og fleksydelsesbidrag uafbrudt fra 1. juli 1999 (før fremrykningen af forhøjelsen af fleksydelsesalderen kunne de ikke få bidragsfri periode, fordi de ikke kunne nå at betale bidrag i mindst 25 år inden fleksydelsesalderen).
- 2) Nogle personer født mellem den 2. juli 1962 og 1. januar 1975, som har betalt efterløns- eller fleksydelsesbidrag før 1. januar 2008, men som ikke tidligere udnyttede den fulde bidragsfri periode pga. 25 års kravet i bekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Kommunen skal inden 1. juli 2014 finde og orientere de personer, der pr. 30. juni 2013 har bopæl i kommunen, og som har mulighed for bidragsfri perioder ud over det, kommunen tidligere har opgjort og meddelt.

Det er kommunen, som personen har bopæl i pr. 30. juni 2013, der har vejledningspligten. Flytter personen til en anden kommune i perioden 30. juni 2013 til 30. juni 2014, er det fortsat den kommune, som var bopælskommune pr. 30. juni 2013, der skal vejlede personen. Kommunens pligt til at vejlede omfatter ikke personer, der pr. 30. juni 2013 eller senere er udtrådt af fleksydelsesordningen.

Opgørelsen sker som udgangspunkt i hele år (fx fra 1. februar 2006 til 31. januar 2007). Hertil kommer perioder, der ikke dækker hele år. Disse perioder lægges sammen. Hvis der i opgørelsen indgår perioder med efterlønsbidrag rundes den samlede periode med efterlønsbidrag op til nærmeste hele måned.

#### *Eksempel 1*

P, som er født 30. juni 1961, har betalt efterlønsbidrag uafbrudt fra 1. juli 1999, hvor P var 38 år, indtil P bliver visiteret til fleksjob pr. 1. august 2004. P indbetaler herefter fleksydelsesbidrag uafbrudt. Der er dermed ikke betalt bidrag forud for det fyldte 35. år. P har betalt fleksydelsesbidrag i hele 2007, hvilket potentielt giver mulighed for bidragsfri periode på 1 år.

P's fleksydelsesalder er 64 år, og P kan derved nå at betale bidrag i 26 år inden fleksydelsesalderen. For at få ret til fleksydelse, er det kun et krav, at P har betalt bidrag i mindst 25 år. P har derfor mulighed for at bruge den fulde bidragsfri periode på 1 år.

Inden tilbagetrækningsreformen var P's fleksydelsesalder 62 år. P kunne kun nå at betale efterløns- og fleksydelsesbidrag i 24 år inden fleksydelsesalderen (1. juli 1999 til 1. juli 2023). P kunne ikke få bidragsfri periode, da P ikke havde betalt i 25 år inden fleksydelsesalderen, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelsen.

#### *Eksempel 2*

P er født 31. oktober 1960 og har betalt efterlønsbidrag fra 1. juli 1999, altså fra det tidspunkt, hvor P var 38 år og 8 måneder. P bliver visiteret til fleksjob pr. 1. august 2004. P indbetaler herefter fleksydelsesbidrag uafbrudt. Der er dermed ikke betalt forud for det fyldte 35. år.

P har i 2007 efter det fyldte 35. år indbetalt fleksydelsesbidrag fra 1. januar 2007 til 31. december 2007 svarende til 1 år.

Da det imidlertid er et krav for P's ret til fleksydelse, at perioden med indbetalt bidrag udgør mindst 25 år ved fleksydelsesalderen, er P's bidragsfri periode ikke 1 år.

P's fleksydelsesalder er 64 år, dvs. 31. oktober 2024. Fra 1. juli 1999 til 1. november 2024 er der 25 år og 4 måneder.

For at kunne have betalt bidrag i mindst 25 år ved fleksydelsesalderen, kan P holde bidragsfri periode svarende til 4 måneder.

Inden tilbagetrækningsreformen var P's fleksydelsesalder 62 år (31. oktober 2022). P kunne i perioden 1. juli 1999 til 1. november 2022 nå at betale bidrag i 23 år og 4 måneder. P kunne ikke få bidragsfri periode, da P ikke havde betalt i 25 år inden fleksydelsesalderen, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelsen.

### *Eksempel 3*

P er født 5. januar 1969 og er visiteret til fleksjob den 1. januar 2007. P har betalt fleksydelsesbidrag fra 1. februar 2007. P kan nå at betale fleksydelsesbidrag i 26 år (fra 1. februar 2007 til 1. februar 2033)

P har i 2007 efter det fyldte 35. år betalt fleksydelsesbidrag fra 1. februar til 31. december 2007 svarende til 11 måneder.

P har betalt bidrag, der kan give bidragsfri periode, i sammenlagt 11 måneder. Den bidragsfri periode svarer derfor til 11 måneder.

Inden tilbagetrækningsreformen var fleksydelsesalderen 62 år for P's aldergruppe. P kunne i perioden 1. februar 2007 til 1. februar 2031 nå at betale bidrag i 24 år (og kunne således tidligst overgå til fleksydelse som 63-årig pr. 1. februar 2031). P kunne derfor ikke gøre brug af bidragsfri periode, da P ikke kunne nå at betale fleksydelsesbidrag i mindst 25 år inden fleksydelsesalderen, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelsen.

### *Til § 10*

#### *Regler for restance*

Kommunen skal sende en skriftlig rykker til de personer, der ikke har betalt bidrag til tiden.

Det skal fremgå af rykkerbrevet, at personen bliver udmeldt af fleksydelsesordningen, hvis bidraget ikke bliver betalt senest 3 uger efter, at rykkerbrevet er sendt. Det skal også fremgå, at en udmeldelse vil kunne betyde, at personen mister sin ret til fleksydelse.

Hvis personen modtager fleksydelse, skal det oplyses i rykkerbrevet, at det forfaldne bidrag vil blive modregnet i den førstkommende udbetaling af fleksydelse, hvis bidraget ikke betales senest 3 uger efter rykkerskrivelsen er sendt. Se vejledningens bemærkninger til § 12.

#### *Betaling af et mindre beløb end det, bidragsopkrævningen lyder på*

Hvis personen ikke indbetaler det fulde beløb, skal kommunen igangsætte rykkerprocedure.

#### *Dokumentation for afsendelse af rykkerbrev*

Har kommunen en brevkopi af det afsendte rykkerbrev eller en edb-udskrift eller lignende, der viser, hvilken dato rykkerbrevet er sendt, er der tilstrækkelig dokumentation for, at personen er blevet rykket skriftligt. Hvis postvæsenet har kvitteret for, at brevet er indleveret til afsendelse hos postvæsenet, vil kvitteringen være dokumentation for afsendelsen.

#### *Opkrævning af restancegebyr*

Hvis kommunen opkræver restancegebyr, skal det tydeligt fremgå af rykkerbrevet, hvilken andel af det forfaldne beløb, der er restancegebyr.

Restancegebyret er ikke en del af bidraget. Undlader personen at betale gebyret, kan personen ikke udmeldes af fleksydelsesordningen. Det betyder, at kommunen må inddrive restancegebyr efter de samme regler, som gælder ved inddrivelse af almindelige fordringer.

#### *Beregning af frister ved rykker- og udmeldelsesbreve*

Et rykkerbrev, der fx sendes mandag den 9. juli, anses for at være kommet frem onsdag den 11. juli. 3 ugers fristen udløber onsdag den 1. august. Tilsvarende anses et udmeldelsesbrev, der sendes onsdag den 2. august, for at være kommet frem fredag den 4. august, og 4 ugers fristen udløber fredag den 1. september.

Det er vigtigt, at brevenes datering og den faktiske afsendelsesdag er samme dag, da en oplyst seneste betalingsdag ellers ikke kan lægges til grund ved indbetalingen. Betalingsfristen regnes fra og med anden hverdag, herunder lørdag, efter at kommunen har sendt rykker- eller udmeldelsesbrevet.

Hvis fristen udløber på en lørdag, en søndag eller en helligdag, er betaling den førstkommande hverdag rettidig. Tilsvarende gælder, hvis fristen udløber den 5. juni, 24. december eller 31. december.

Hvis personen kan dokumentere, at rykker- eller udmeldelsesbrevet er kommet senere frem, skal fristen regnes fra dette tidspunkt. Det gælder dog ikke, hvis forsinkelsen skyldes personens egne forhold, fx omadressering, adresse i udlandet mv.

#### *Til § 11*

#### *Udmeldelse ved manglende indbetaling af fleksydelsesbidrag*

Kommunen skal umiddelbart efter, at betalingsfristen på rykkerbrevet er overskredet, skriftligt meddele personen, at der er foretaget udmeldelse. Udmeldelsen har virkning fra udløbet af den seneste periode med indbetalt bidrag. Datoen for udmeldelse skal fremgå af brevet.

Det skal også fremgå af udmeldelsesbrevet, at udmeldelsen bliver ophævet, hvis de bidrag, der er forfaldne på det tidspunkt, hvor brevet sendes, betales inden for en frist på 4 uger efter, at kommunen har sendt brevet. Det skal tydeligt fremgå, at det kan have konsekvenser for den senere ret til fleksydelse, hvis personen bliver udmeldt.

#### *Dokumentation for afsendelsen af udmeldelsesbrev*

Dokumentation for at udmeldelsesbrevet er sendt, kan fx være at postvæsenet har kvitteret for, at udmeldelsesbrevet er indleveret til afsendelse, eller at det er fremsendt som anbefalet post.

#### *Udsendelse af brev om ophævelse af udmeldelse*

Der skal altid sendes brev om genoprettelse af tilmelding, hvis personen betaler hele det skyldige bidrag inden for 4-ugers fristen. Betaler personen det opkrævede beløb samme dag, som kommunen sender udmeldelsesbrevet (indbetalingen og udmeldelsesbrevet krydser hinanden), eller bliver det opkrævede beløb betalt efter udmeldelsesbrevets modtagelse, men inden for 4-ugers fristen, skal kommunen sende et genoprettelsesbrev.

Genoprettelse af tilmelding sker fra det tidspunkt, hvor personen har betalt hele det skyldige bidrag. Virkningen af genoprettelse af tilmeldingen er, at optjeningsperioden ikke anses for afbrudt.

I de tilfælde, hvor personen indbetaler det forfaldne bidrag efter 4-ugers fristens udløb, anses indbetalingen som en ny tilmelding til fleksydelsesordningen. Virkningen er, at optjeningsperioden for personen

anses for afbrudt, og kommunen skal derfor vurdere, om afbrydelsen har konsekvenser i forhold til personens mulighed for at optjene ret til fleksydelse.

Hvis afbrydelsen i optjeningstiden medfører, at personen ikke vil kunne opnå ret til fleksydelse, skal kommunen træffe afgørelse om udmeldelse, jf. § 6.

#### *Til § 12*

##### *Modregning i fleksydelse ved manglende indbetaling af fleksydelsesbidrag*

Hvis rykkerbrevets betalingsfrist på 3 uger overskrides, skal kommunen modregne for det forfaldne bidrag og restancegebyr i den først kommende udbetaling af fleksydelse.

Kommunen skal senest samtidig med, at modregningen foretages, give personen en skriftlig meddelelse om modregningen i fleksydelsen. Det kan fx ske på den opgørelse, som udleveres til personen i forbindelse med fleksydelsens udbetaling. Det skal fremgå, hvilken bidragsperiode bidraget dækker.

#### *Til § 13*

##### *Betingelser for en afdragsordning*

Hovedbetingelsen for en afdragsordning er, at personen hvert kvartal som minimum skal afdrage med et beløb, der svarer til 3 måneders bidragsopkrævning i henholdsvis efterlønsordningen eller fleksydelsesordningen. Beregningen af beløbet sker på grundlag af størrelsen af efterløns- eller fleksydelsesbidraget for den optjeningsperiode, som efterbetalingen knytter sig til.

Endvidere skal afdragsordningen tilrettelægges, så efterbetalingen sker hurtigst muligt og senest er afsluttet ved overgangen til fleksydelse.

En afdragsordning skal aftales skriftligt. Aftalen skal indeholde en indbetalingsoversigt over bidragsperioden. Det skal fremgå klart, at aftalen kan opsiges ved manglende betaling.

Kommunen kan efter skriftlig anmodning fra personen ændre den indgåede skriftlige aftale om en afdragsordning under hensyn til de ovennævnte betingelser.

I forbindelse med en afdragsordning af beløb til efterbetaling skal der ikke betales renter.

##### *Opkrævning af afdrag*

Afdraget betales sammen med det ordinære bidrag. På opkrævningen skal afdraget angives særskilt med angivelse af, hvilken bidragsperiode efterbetalingen dækker.

Ved misligholdelse af afdragsordningen kan kommunen opsige aftalen og kræve det resterende efterbetalingsbeløb indbetalt. Opkrævningen vil følge de ordinære betingelser for indbetaling af bidrag.

#### *Til kapitel 3*

##### *Overgang til fleksydelse*

#### *Til § 14*

Det følger af lovens § 15, at man tidligst kan overgå til fleksydelse 3 måneder efter visitationen til fleksjob, og at der skal være indgivet skriftlig ansøgning.

Kommunen orienterer skriftligt senest 3 måneder før fleksydelsesalderen om muligheden for at overgå til fleksydelse.

Man skal indsende ansøgningen til kommunen, der undersøger, om betingelserne for overgang til fleksydelse er opfyldt. Ansøgningen kan indsendes elektronisk, hvis der er sikkerhed for ansøgerens identitet. Se også vejledningens bemærkninger til § 73.

Ansøgningen anses for indgivet den dato, kommunen modtager ansøgningen. Denne dato har betydning for, fra hvilket tidspunkt overgangen til fleksydelse regnes, og hvornår der tidligst kan udbetales fleksydelse.

Overgangen til fleksydelse kan tidligst ske fra den 1. i måneden efter, at kommunen har modtaget ansøgningen og betingelserne for fleksydelse er opfyldt. Overgang til fleksydelse kan kun ske fra den 1. i en måned.

#### *Eksempel:*

En person, der fylder 60 år den 11. november, ønsker at overgå til fleksydelse fra 1. december samme år. Personen skal indsende ansøgningen, så kommunen har modtaget den senest den sidste hverdag i november måned.

#### *Arbejdsmarkedets Tillægspension*

I forbindelse med ansøgningen om fleksydelse skal det oplyses, om ansøgeren ønsker at indbetale bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP). Indbetaling sker med virkning fra den første måned, der udbetales fleksydelse.

En fleksydelsesmodtager, der har valgt at betale ATP-bidrag af fleksydelsen, betaler selv hele ATP-bidraget.

Hvis fleksydelsesmodtageren ikke længere ønsker at betale ATP-bidrag af fleksydelsen, skal personen give kommunen skriftlig meddelelse om dette. Ophør med indbetaling sker med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er forløbet 6 måneder fra kommunen modtog meddelelsen.

Der kan i øvrigt henvises til bekendtgørelse om betaling og indberetning af ATP-bidrag for modtagere af fleksydelse.

#### *Social pension*

Hvis en person modtager førtidspension efter lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. eller efter tilsvarende udenlandsk lovgivning, kan personen ikke samtidig modtage fleksydelse.

Personen kan derimod modtage invaliditetsydelse samtidig med fleksydelsen. Invaliditetsydelsen medfører ikke fradrag i fleksydelsen.

#### *Til § 16*

Det er efter §§ 70 g og 75 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats muligt at få tilskud efter reglerne om fleksjob til at fortsætte med driften af en selvstændig virksomhed, der er personens hovedbeskæftigelse.

§ 70 g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats vedrører personer, der 1. januar 2013 eller senere får tilbud om tilskud til at fortsætte med driften af selvstændig erhvervsvirksomhed. Tilskuddet efter § 70 g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats udgør et grundbeløb på 127.000 kr. (2013 niveau) pr. år. Grundbeløbet nedsættes med 30 procent dels af en beregnet årsindtægt i virksomheden, dels af anden arbejdsindkomst i beregningsperioden. Årsindtægten i virksomheden beregnes en gang årligt som gennemsnittet af indtæg-

ten i de to bedste hele regnskabsår, der er afsluttet før 1. november det pågældende år og inden for de seneste tre år.

§ 75 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats vedrører personer, der før 1. januar 2013 har fået tilbud om tilskud til at fortsætte med driften af selvstændig erhvervsvirksomhed. Tilskuddet efter § 75 ydes med enten halvdelen eller to tredjedele af lønnen på det pågældende ansættelsesområde for nyansatte uden faglige kvalifikationer.

En person, der får tilskud efter disse bestemmelser, vil anses for fortsat at drive virksomheden som hovedbeskæftigelse. Hvis personen ønsker at ophøre med virksomheden for at overgå til fleksydelse, skal ophøret ske efter reglerne i bekendtgørelse om ophør med drift af selvstændig virksomhed.

Dette indebærer som hovedregel, at virksomheden skal være solgt eller lukket. Ophøret kan dog også ske efter reglerne om bortforpagtning og udlejning, efter reglerne om udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen eller medejere eller efter reglerne om udtræden af en mindre virksomhed, der videreføres af ægtefællen.

For en person, der ønsker at fortsætte den selvstændige virksomhed under 400-timers-ordningen, henvises til bekendtgørelsens §§ 44-50 og vejledningens bemærkninger hertil.

#### Til kapitel 4

#### *Beregning af fleksydelse*

#### *Beregningsgrundlaget for lønmodtagere*

#### *Til lovens § 17 - bekendtgørelsens §§ 17-20*

Kommunen beregner på baggrund af de indhentede oplysninger den fleksydelse, som ansøgeren har ret til at få udbetalt.

Fleksydelsens størrelse opgøres i et årligt beløb. Beløbet svarer til sygedagpengenes højeste beløb beregnet på årsbasis. Det årlige beløb udgør 208.260 kr. (2013-niveau).

Fleksydelsen svarer til 91 pct. af sygedagpengenes højeste beløb for personer, der er født før den 1. januar 1956. For disse personer udgør det årlige fleksydelsesbeløb 189.516 kr. (2013-niveau).

For personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1956 til og med den 30. juni 1959, svarer fleksydelsen som udgangspunkt til 91 pct. af sygedagpengenes højeste beløb. Disse personer kan dog få fleksydelse udbetalt med sygedagpengenes højeste beløb ved at udskyde overgangen til fleksydelse til højst 3 år før folkepensionsalderen.

Personen kan ikke få udbetalt fleksydelse, der er højere end den indtægt, som personen har haft i beregningsperioden. Beløbet opgøres på grundlag af skattepligtig indtægt, der er indberettet til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister. Udbetalinger fra pensionsordninger medregnes ikke i beregningsgrundlaget.

For personer, der overgår til fleksydelse den 1. januar 2013 eller senere, beregnes fleksydelsen på grundlag af indtægter, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister.

#### *Beregningsperioden*

Efter reglerne i lov om et indkomstregister skal indberetning af lønoplysninger m.v. ske senest den 10. i måneden efter udløbet af den kalendermåned, oplysningerne vedrører. For større virksomheder er fristen

den sidste hverdag (bankdag) i den måned, oplysningerne vedrører. For arbejdsgivere, der er omfattet af reglerne om fremrykket afregning af kildeskat og arbejdsmarkedsbidrag (ministerier, regioner, kommuner og anden offentlig virksomhed mv.), skal der for bagudlønnede ske indberetning senest den sidste hverdag (bankdag) i den måned, hvor indkomsten udbetales.

Fleksydelsen beregnes på grundlag af de seneste hele indberetningsperioder, der er indberettet til indkomstregistret, der dækker et sammenhængende år.

Beregningsperioden opgøres bagud fra den 1. i måneden inden overgangen til fleksydelse for at sikre, at alle indtægtsoplysninger foreligger, når kommunen skal beregne størrelsen af fleksydelsen.

Det betyder, at indtægten for den eller de indberetningsperioder, der ligger i måneden op til overgangen til fleksydelse, og som ofte først vil være indberettet efter overgangen til fleksydelse, ikke medregnes i beregningsgrundlaget. Ved at regne beregningsperioden et år bagud før den 1. i måneden inden overgangen til fleksydelse er beregningsperioden den samme for alle, uanset hvornår arbejdsgiveren efter reglerne skal indberette til indkomstregistret. Derudover sikres, at oplysningerne afspejler det aktuelle lønniveau, uden at beregningsgrundlaget påvirkes af særlige lønudbetalinger, der kan være forbundet med et arbejdsophør, fx. fratrædelsesgodtgørelse, udbetaling af særlige feriedage m.v.

#### *Eksempel 1:*

P blev visiteret til fleksjob i august 2010. P, som er månedslønnet, ansøger om overgang til fleksydelse med virkning fra 1. juli 2013. Da den 1. i måneden inden P's overgang til fleksydelse er den 1. juni 2013 omfatter beregningsgrundlaget de hele indberetningsperioder, der dækker et år bagud fra og med den 31. maj 2013.

I P's tilfælde er den seneste hele indberetningsperiode den, der vedrører maj måned 2013. Det vil sige, at beregningsperioden for P's fleksydelse er fra og med den 1. juni 2012 til og med den 31. maj 2013.

#### *Eksempel 2:*

P blev visiteret til fleksjob i marts 2010. P, som er ugelønnet, ansøger om overgang til fleksydelse med virkning fra 1. oktober 2013. Da den 1. i måneden inden P's overgang til fleksydelse er den 1. september 2013 omfatter beregningsgrundlaget for P's fleksydelse de hele indberetningsperioder, der dækker et år regnet bagud fra og med den 31. august 2013.

I P's tilfælde er den seneste hele indberetningsperiode den, der vedrører perioden 26.-30. august 2013. Det vil sige, at beregningsperioden for P's fleksydelse er fra den 3. september 2012 til og med den 30. august 2013.

Hvis personen visiteres til fleksjob mindre end et år før overgangen til fleksydelse, og der således ikke er indberetningsperioder med indtægtsoplysninger, som dækker et år, omfatter beregningsgrundlaget de hele indberetningsperioder, som ligger efter visitationen til fleksjob og indtil den 1. i måneden inden overgangen til fleksydelse. Indtægten i beregningsperioden ganges op til et årligt beløb.

#### *Eksempel*

Person P er født den 15. juni 1953. P, som er månedslønnet, visiteres til fleksjob den 1. februar 2013. P ansøger om overgang til fleksydelse med virkning fra 1. juli 2013. Da den 1. i måneden inden P's overgang til fleksydelse er den 1. juni 2013 omfatter beregningsgrundlaget de hele indberetningsperioder, der ligger fra og med visitationen den 1. februar 2013 til og med den 31. maj 2013.

Indtægten i denne periode ganges op til et årligt beløb ved, at indtægten i indberetningsperioden divideres med 4 måneder og ganges med 12 måneder. I det omfang den beregnede årlige indtægt er mindre end 91 pct. af sygedagpengenes højeste beløb beregnet på årsbasis, udgør fleksydelsen et beløb, der svarer til den beregnede årlige indtægt.

#### *Beregningsgrundlaget*

Fleksydelsen beregnes på grundlag af alle skattepligtige indtægter, der indberettes til indkomstregistret, herunder også personens eget bidrag til en pensionsopsparing, der er oprettet som led i ansættelsesforholdet.

Det er ikke en betingelse for at indgå i beregningsgrundlaget, at indtægten har tilknytning til visitationen til fleksjob. Hvis personen i beregningsperioden fx har indtægt fra kortvarig ordinær beskæftigelse ved siden af fleksjobbet, indgår indtægten fra denne også i beregningsgrundlaget.

Udbetalinger fra pensionsordninger kan dog ikke medregnes i beregningsgrundlaget. Det vil fx være udbetaling af invalidepension fra en pensionsordning, svagelighedspension, alderspensioner m.v.

Hvis en person overgår til fleksydelse efter fortrydelsesordningen, skal fleksydelsessatsen reduceres med 2 pct. for hvert hele år, personen ikke har betalt bidrag. Perioder under et år medregnes med antallet af hele måneder. Reduktionen sker før fradrag for pension.

Når fleksydelsens størrelse er beregnet efter lovens § 17, stk. 2, foretages der fradrag for pension og derefter for arbejde.

#### *Beregningsgrundlaget for selvstændige*

##### *Til § 21*

En person, der overgår til fleksydelse efter ophør af selvstændig virksomhed, skal have beregnet størrelsen af fleksydelsen. Beregningen skal ske på grundlag af den periode, personen har været visiteret til fleksjob.

Beregningen skal ske efter reglerne i bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjeningen for selvstændige erhvervsdrivende. Der kan kun bruges regnskabsår, der er afsluttet i en periode, hvor personen har været visiteret til fleksjob.

Det tilskud, personen modtager efter §§ 70 g eller 75 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, indgår i beregningsgrundlaget.

Hvis personen har drevet selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse i mindst 3 sammenhængende hele regnskabsår umiddelbart før overgangen til fleksydelse, beregnes årsindtægten som gennemsnittet af indtægten i de 2 bedste, hele regnskabsår, der er afsluttet inden for de seneste 5 år. For de regnskabsår, som benyttes til beregningen, er det en forudsætning, at personen har været visiteret til fleksjob ved afslutningen af regnskabsåret.

Der er ikke hjemmel til at udbetale fleksydelse med en mindstesats.

##### *Til §§ 22-25*

##### *Fradrag for pensioner mv.*

##### *Oplysninger om pensioner mv.*

## *Indledning*

§§ 22-25 giver regler om kommunens opgørelse af en persons pensioner mv. Selve beregningen af fradrag i fleksydelsen for pensioner mv. står i §§ 26-30.

Efter lovens § 18 skal en person, der søger om fleksydelse, have indberettet og opgjort værdien af pensioner mv. Opgørelsen skal foretages af kommunen ved overgangen til fleksydelse.

Skatteministeriet, SKAT og beskæftigelsesministeriet har fastsat regler for, hvilke pensionsinstitutter mv., der har pligt til at afgive pensionsoplysninger, samt hvilke pensioner mv. det drejer sig om. Der er også fastsat regler for, hvordan pensioner mv. skal opgøres og i hvilken form, oplysningerne skal afgives. Elektronisk afgivelse af oplysninger om pension mv. skal ske til SKAT, der i elektronisk form sender dem til kommunerne.

Der henvises derfor også til det nærmere indhold af følgende regler og vejledninger:

- 1) Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 1205 af 13. december 2012 om indberetning af værdien af pensionsordninger mv. til brug for opgørelse af fradrag i efterløn, delpension og fleksydelse. Bekendtgørelsen fastsætter, hvem der har pligt til at foretage edb-indberetning af pensioner, hvilke pensionsordninger, samt i hvilken form, tidspunktet og med hvilken værdi pensionsordningen skal afleveres.
- 2) SKATs vejledning S nr. 24, version 1.4 digital, Edb- indberetning af pensionsrettigheder (PERE), gældende fra den 9. januar 2013. Vejledningen behandler regler om indberetningspligt og retter sig til de oplysningspligtige og indeholder blandt andet en beskrivelse af de tre særlige metoder for at opgøre pensioner.

### *Hvilke pensionsinstitutter mv. skal afgive oplysninger*

Alle danske pensionsinstitutter mv. skal efter lovens § 18 afgive oplysninger om pensioner mv.

Eksempler på pensionsinstitutter mv., der elektronisk indberetter oplysninger til brug for beskæftigelsesministeriet:

- 1) Livsforsikringsselskaber, der driver virksomhed i Danmark.
- 2) Tværgående pensionskasser under dansk tilsyn.
- 3) Statstjenestemænd (Statens Administration).
- 4) Kommunale tjenestemandspensioner i Danmark.
- 5) Lønmodtagernes Dyrtidsfond.
- 6) Pengeinstitutter og godkendte institutter vedrørende rateopsparing og opsparing i pensionsøjemed i Danmark.
- 7) Firmapensionskasser under dansk tilsyn.

Eksempler på ordninger, hvor personen selv skal oplyse om pensioner mv.:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber.
- 2) Pension fra udenlandske arbejdsgivere.
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.
- 4) Uafdækkede pensioner til direktører.
- 5) Særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser.
- 6) Folketings-, minister- og borgmesterpensioner.

Alle indberettede oplysninger skal altid suppleres af personens egne oplysninger om ordninger, fx i udlandet, der ikke kan indberettes automatisk, samt om eventuelle ændringer i det indberettede.

### *Hvilke ordninger er omfattet af opgørelsespligten*

Der skal ske opgørelse af alle pensioner, der er omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven. Dvs., at man som udgangspunkt skal opgøre alle pensionsordninger mv., hvor bidrag eller præmier enten er fradragsberettigede eller er omfattet af ret til at se bort fra indkomsten.

Efter lovens § 18, stk. 1, er visse pensioner undtaget. Det drejer sig fx om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), invalidepension og visse pensioner til efterlevende ægtefælle, samlever eller børn.

Alle pensionsordninger skal indgå i opgørelsen, uanset om det er aftalt, at ordningen skal komme til udbetaling i perioden med fleksydelse eller ej. Det gælder, uanset om pensionerne kan hæves i perioden med fleksydelse eller ej. Der skal således også ske opgørelse af pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, selvom disse ikke kommer til udbetaling i perioden med fleksydelse. I opgørelsen indgår også udbetalinger fra pensionsordninger i overensstemmelse med aldersvilkårene i ordningen mellem det 60. år og fleksydelsesalderen.

Følgende pensionsordninger (privattegnede såvel som ordninger i ansættelsesforhold), vil herefter skulle indgå i opgørelsen:

- 1) Alderspensionsordninger med løbende udbetalinger.
- 2) Rateforsikringer i pensionsøjemed.
- 3) Kapitalforsikringer i pensionsøjemed.
- 4) Rateopsparing i pensionsøjemed.
- 5) Opsparing i pensionsøjemed.
- 6) Indeksordninger og indekskontrakter.
- 7) Opsparing i Lønmodtagernes Dyrtdsfond.
- 8) Tilsvarende udenlandske pensionsordninger.

## *Til § 22*

### *Kommunens samlede opgørelse af pensioner*

Kommunen skal foretage en samlet opgørelse af pensioner mv. til brug for at beregne fradrag i fleksydelsen, når personen skal overgå til fleksydelse.

Personen skal skriftligt bekræfte kommunens samlede endelige opgørelse af pensioner mv., inden kommunen kan træffe afgørelse om overgang til fleksydelse. Det gælder, uanset om der er tale om edb-indberettede oplysninger eller oplysninger, som er indhentet eller afgivet af personen.

Der vil normalt være en periode på ca. 3 måneder fra, at en person fra kommunen modtager den foreløbige opgørelse over de edb-indberettede pensioner, indtil personen når fleksydelsesalderen. I den periode kan personen evt. i samarbejde med kommunen skaffe nærmere oplysninger om de øvrige pensioner, som ikke er indberettet elektronisk, eller som skal justeres i opgørelsen.

Når det drejer sig om pensioner, som enten er oplyst elektronisk eller manuelt via personen, skal kommunen ikke vurdere, om pensionen er livsvarig eller ikke. Kommunen skal heller ikke vurdere, hvordan de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere skal opgøres i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionselskaberne mv. Oplysningerne vil være af en sådan karakter, at kommunen umiddelbart kan lægge dem til grund.

### *Generelt om at oplyse alle pensioner, som ikke indberettes elektronisk*

En person skal altid afgive oplysning om eventuelle udenlandske pensionsforhold eller andre pensioner, som ikke er indberettet via edb til kommunen. Pensionen skal oplyses med værdien ved fleksydelsesalderen.

En persons oplysninger om pensioner, der ikke indberettes elektronisk, skal suppleres med alle nødvendige oplysninger. Om fornødent skal personen selv sørge for en dansk oversættelse af oplysninger om pensionen.

En person skal desuden oplyse om alle pensionsudbetalinger, der er sket efter personen er fyldt 60 år, men inden fleksydelsesalderen i overensstemmelse med aldersvilkårene i pensionsordningen i det omfang sådanne udbetalinger ikke er indberettet, jf. § 23, stk. 2. Det gælder også udbetalinger fra udenlandske pensionsinstitutter.

Pensionsordninger mv., som en person typisk selv skal oplyse om:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber.
- 2) Pension fra udenlandske arbejdsgivere.
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.
- 4) Uafdækkede pensioner til direktører.
- 5) Særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser.
- 6) Folketings-, minister- og borgmesterspensioner.

En person kan fra indberetningstidspunktet til fleksydelsesalderen få overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle i forbindelse med en bodeling eller lignende. Da denne pension ikke er indberettet elektronisk på personen, skal pensionen altid oplyses af personen selv. Oplysningen ved fleksydelsesalderen fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), kan anses for at opfylde oplysningskravet.

Hvis personen har oprettet en ordning, som er omfattet af § 10 A, § 12 A eller § 29 A i pensionsbeskatningsloven, skal personen oplyse den bruttoficerede værdi til kommunen. Det sker ved, at personen indhenter oplysning om pensionsordningen ved pensionsinstituttet, som oplyser den bruttoficerede værdi til personen.

Først når der er en samlet endelig opgørelse af pensioner mv., og den er skriftligt bekræftet af personen, kan kommunen træffe afgørelse om personens overgang til fleksydelse, jf. dog bekendtgørelsens § 51, stk. 3 og 4.

### *Til § 23*

Pensionsinstitutter mv. skal automatisk foretage edb-indberetning af pensioner. Det skal ske månedligt til SKAT ved udgangen af den kalendermåned, der følger efter den kalendermåned, hvor der er ½ år til ejeren af pensionsordningen når fleksydelsesalderen. Fx skal der ske indberetning ultimo maj måned for en person, der når fleksydelsesalderen den 25. oktober. Se nærmere herom i SKATs vejledning.

De nævnte pensionsinstitutter mv. skal indberette pensionsværdier ud fra tre opgørelsesmetoder. Det drejer sig om følgende:

#### *Metode 1:*

Den beregnede årlige, livsvarige ydelse ved udbetaling fra fleksydelsesalderen. Det vil sige, at der ½ år før fleksydelsesalderen sker en fremskrivning til fleksydelsesalderen ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen mv.

#### *Metode 2:*

Depotet ½ år før fleksydelsesalderen inklusiv forrentning og aftalte bidrag frem til fleksydelsesalderen. Der sker således en fremskrivning til fleksydelsesalderen ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen mv.

### *Metode 3:*

Depotet ½ år før fleksydelsesalderen. Der sker ikke som ved Metode 1 og 2 fremskrivning, men opgørelse ud fra aktuel værdi ½ år før fleksydelsesalderen. Metode 1 gælder for ordninger, hvor der er aftalt en løbende livsvarig ydelse, mens Metode 2 og 3 gælder øvrige ordninger. Forsikrings- og pensionselskaber mv. vil anvende Metode 1 eller 2, mens Metode 3 anvendes af pengeinstitutter.

Udover indberetning til opgørelse efter metode 1-3 skal pensionsinstitutter mv. og pengeinstitutter indberette, når en person har fået udbetalinger fra en pensionsordning inklusiv rentetilskrivninger mellem det 60. år og fleksydelsesalderen. Hvis udbetalingerne allerede har medført fradrag i dagpenge, ledighedsydelse eller kontanthjælp, indgår de ikke i opgørelsen af fradrag for pensioner, da udbetalinger fra pensionsordninger ikke skal medføre dobbelt fradrag. Der må ligeledes ikke ske dobbeltfradrag i fleksydelsen for pensioner.

Pensionsinstitutter mv. skal kun foretage én indberetning om pension. Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om en direkte fejl eller mangel i den indberettede oplysning. I så fald skal pensionsinstitutterne foretage rettelser i elektronisk form. Der henvises til SFR's edb-tekniske vejledning.

Oplysningerne vil umiddelbart kunne danne grundlaget for, at kommunen kan sende en foreløbig pensionsopgørelse over alle de elektronisk indberettede pensioner til personen.

Hvis en person er i tvivl om opgørelsen af pensioner mv., skal personen kontakte sit pensionsinstitut med henblik på at afklare, om alle pensioner er indberettet korrekt.

Hvis kommunen får oplysning via edb om en rettelse på grund af fejl eller mangler, efter at en person er overgået til fleksydelse, skal kommunen altid orientere personen herom og sikre sig, at rettelsen ikke medfører fejludbetaling af fleksydelse. Hvis der allerede er sket fejludbetaling, skal kommunen træffe afgørelse over for personen efter de gældende regler.

Er der i øvrigt brug for, at kommunen skal foretage ændring i forhold til de elektronisk indberettede værdier af pensionsordninger, skal det ske på baggrund af oplysninger fra personen, der - eventuelt i samarbejde med kommunen - i konkrete tilfælde kan indhente nye supplerende oplysninger fra et pensionsinstitut.

Opgørelsen af værdien af pensioner ½ år før fleksydelsesalderen bygger på, at en person i perioden op til fleksydelsesalderen fortsætter sine ordinære faste aftalte indbetalinger. Det gælder ordninger, hvor arbejdsgiveren indbetaler enten en fast sum eller en fast procentdel som led i et ansættelsesforhold, og hvor personen har en normal forventelig lønudvikling. Det gælder også private ordninger i forsikringselskaber eller pensionskasser, hvor der fx er aftalt indbetaling af en fast sum, der fremsendes via en betalingsservice.

### *Ekstraordinære indbetalinger § 23, stk. 3-8*

En person skal altid oplyse over for kommunen, om der i perioden fra den elektroniske indberetning af pensioner og indtil datoen, hvor personen når fleksydelsesalderen, er sket ekstraordinære indbetalinger til pension mv., jf. nedenfor.

Hvis en person i tiden fra opgørelsen af det elektronisk indberettede beløb ½ år før fleksydelsesalderen og indtil datoen, hvor personen når fleksydelsesalderen, foretager ekstraordinære indbetalinger til allerede bestående eller nye ordninger, og som tilsammen er højere end grundbeløbet efter § 18, stk. 5, i pensionsbeskatningsloven (på 46.000 kr. i 2013), skal depotet for den eller de berørte pensioner forhøjes med den fulde indbetaling til ordningen. Indbetalinger til pensionsordninger omfattet af § 10 A (aldersforsikring),

§ 12 A (aldersopsparring) og § 29 A (supplerende engangssum) er beskattede indbetalinger. Sådanne indbetalinger skal omregnes til bruttobeløb for at opgøre størrelsen af indbetalingen til ordningen. Bruttoficering af indbetalingen sker ved at dividere beløbet med 0,627. Det svarer til en beskatning på 37,3 pct. Hvis der er tale om en pension med en årlig livsvarig ydelse, skal pensionen gøres op på ny med beløbet ved fleksydelsesalderen.

Grundbeløbet reguleres årligt med virkning fra den 1. januar. Grundbeløbet er det beløb, der gælder ved fleksydelsesalderen.

Hvis en person ikke har foretaget ekstraordinære indbetalinger, skal personen skriftligt erklære dette over for kommunen.

Hvis en person erklærer at have indbetalt, hvad der svarer til ekstraordinære indbetalinger, skal kommunen have oplysninger om beløbet. Hvis summen af de indbetalte ekstraordinære beløb tilsammen ikke er over grænsebeløbet, skal der dog ikke ske nogen regulering af den eller de elektronisk indberettede pensioner.

Det afhænger normalt af den konkrete pension, hvordan en person skal give oplysning til kommunen om en ekstraordinær indbetaling. Det kan fx være i form af et kontoudtog fra et pengeinstitut, en erklæring fra en pensionskasse eller en ny opgørelse fra pensionsinstituttet ved fleksydelsesalderen.

Hvis en person er i tvivl om, hvorvidt der er foretaget en ekstraordinær indbetaling eller størrelsen af indbetalinger i perioden indtil datoen, hvor personen når fleksydelsesalderen, må personen henvende sig til det eller de pågældende pensionsinstitutter for at få de nødvendige oplysninger.

Kommunen skal herefter ud fra personens oplysninger ændre opgørelsen af den eller de elektronisk indberettede pensioner mv. og skal lægge den ny justerede værdiopgørelse til grund for beregningen af fradrag for pension i fleksydelse.

#### *Følgende anses for ekstraordinære indbetalinger*

*1. Indbetalinger til ordninger med særlige, livsvarige ydelser, som i øvrigt indberettes med årlig livsvarig ydelse ved fleksydelsesalderen (Metode 1).*

Der sker ved indberetningen en fremskrivning af pensionstilsagnet frem til fleksydelsesalderen i henhold til kendte forhold, fx aftalte bidrag mv. En ekstraordinær indbetaling er derfor en indbetaling, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Det kan bl.a. være en indbetaling på baggrund af lønforhøjelse, som fx ikke følger af overenskomsten på området; forhåndsindbetaling i forbindelse med fratrædelse af pensionsbidrag, som går flere år frem i tiden; indbetaling af fx skattepligtig del af fratrædelsesgodtgørelse, hvor den skattefrie del vælges udbetalt straks.

*2. Indbetalinger til andre ordninger, som i øvrigt indberettes med størrelse af depot ½ år før fleksydelsesalderen inkl. forrentning og aftalte bidrag frem til fleksydelsesalderen (Metode 2).*

Der foretages som ved Metode 1 fremskrivning ud fra kendte forhold. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Der henvises til pkt. 1.

*3. Indbetalinger til ordninger, som i øvrigt indberettes som størrelsen af depot ½ år før fleksydelsesalderen, men uden fremskrivning (Metode 3).*

Der sker ikke fremskrivning til fleksydelsesalderen som ved Metode 1 og 2 ved indberetningen, men alene indberetning på baggrund af opgørelse efter aktuel værdi ½ år før fleksydelsesalderen. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger efter det tidspunkt, hvor pengeinstituttet opgjorde værdien af ordningen (½ år før fleksydelsesalderen). Det gælder fx for kapitalpension i en bank. Det gælder også, uanset om personen eller arbejdsgiveren fortsætter med den samme indbetaling som hidtil.

#### *4. Indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede efter indberetningstidspunktet.*

Ekstraordinære indbetalinger er indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede efter indberetningstidspunktet, og som derfor ikke har kunnet indberettes automatisk.

Det er dog ikke en ekstraordinær pensionsindbetaling, hvis en person ved en bodeling får overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle i tiden fra indberetningen indtil fleksydelsesalderen. Pensionen skal dog oplyses til kommunen i henhold til reglerne i § 22.

Med virkning fra 1. januar 2013 er pensionsbeskatningsloven ændret således, at fradragsret for indbetaling til kapitalpensioner bliver afskaffet. Samtidig bliver det muligt at afgiftsberigtige en eksisterende kapitalpension og overføre den til en ny ordning. Det står i § 23, stk. 8, at en sådan overførsel af en afgiftsberigtiget pension ikke kan anses som ophør af pensionsordningen. Pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 10 A, § 12 A eller § 29 A er beskattede ordninger. Pensionsinstitutter mv. skal derfor forud for indberetningen af værdien af sådanne ordninger foretage en bruttoficering af depotet, jf. lovens § 18, stk. 3. Det betyder, at det fortsat er den værdi, der blev indberettet elektronisk, der indgår i opgørelsen af pensioner til brug for beregning af fradrag i fleksydelsen.

Der henvises i øvrigt til principperne i SKATs vejledning om indberetning af pensionsrettigheder (PERE).

#### *Til § 24*

Pensionsinstitutter mv. skal indberette oplysninger til SKATs system (PERE) om indbetaling på en pensionsordning som nævnt i lovens § 18, stk. 7, jf. lovens § 18, stk. 8. Indberetning foretages efter de gældende regler om automatisk indberetning via edb. Pensionsinstitutter mv. skal indberette indbetalinger til de nævnte ordninger medfølgende særskilte koder for opgørelser.

#### *Metode 4:*

Ordninger med løbende livsvarige ydelser. Pensionsinstitutter mv. indberetter den beregnede livsvarige årlige ydelse fra indbetalingsdatoen. Har personen indbetalt til en eksisterende pensionsordning med løbende livsvarig ydelse, vil pensionsinstitutter mv. alene indberette det tillæg, som skal lægges til den eksisterende ordnings beregnede livsvarige årlige ydelse.

#### *Metode 5:*

Ordninger, som kan opgøres med en depotværdi. Pensionsinstitutter mv. indberetter alene værdien af den pågældende indbetaling.

Beskæftigelsesministeriet henviser i øvrigt til principperne i SKATs vejledning om indberetning af pensionsrettigheder (PERE).

#### *Eksempel 1:*

En tidligere selvstændig erhvervsdrivende er overgået til fleksydelse ved fleksydelsesalderen uden nedsettelse af fleksydelsen for pension. Et år efter opretter og indbetaler personen 1.000.000 kr. på en

pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger, svarende til en beregnet livsvarig årlig ydelse på 50.000 kr.

Kommunen modtager efter indbetalingen af de 1.000.000 kr. en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 18, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 1.000.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Personens pensionsformue skal opgøres til 50.000 kr.

#### *Eksempel 2:*

En selvstændig erhvervsdrivende har ved fleksydelsesalderen fået opgjort sin pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger til en beregnet årlig livsvarig ydelse på 40.000 kr. Personen har i perioden fra pensionsindberetningen til fleksydelsesalderen ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen. Personen overgår til fleksydelse ved fleksydelsesalderen og indbetaler et år efter 500.000 kr. til pensionsordningen, svarende til en beregnet årlig ekstra livsvarig ydelse på 25.000 kr.

Kommunen modtager efter indbetalingen af de 500.000 kr. en elektronisk indberetning på 25.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 18, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 500.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Personens pensionsopgørelse vil udgøre 65.000 kr. (40.000 kr. + 25.000 kr.).

#### *Eksempel 3:*

En tidligere selvstændig erhvervsdrivende har ved fleksydelsesalderen fået opgjort sin pensionsordning til en depotværdi på 500.000 kr. Personen har i perioden fra pensionsindberetningen til fleksydelsesalderen ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen. Personen overgår til fleksydelse ved fleksydelsesalderen og indbetaler et år efter 50.000 kr. til ordningen.

Kommunen modtager efter indbetalingen af de 50.000 kr. en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 5 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 18, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 50.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Personens pensionsformue skal opgøres til 550.000 kr. (500.000 kr. + 50.000 kr.).

Alle eksempler er baseret på abstrakte tal.

Pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 10 A, § 12 A og § 29 A, skal bruttoficeres inden indberetning af depotet efter § 18, stk. 3, i loven

### *Til § 25*

#### *Klager over indberettede oplysninger*

Når en pension enten er oplyst elektronisk, jf. § 22, stk. 1, eller manuelt via personen, jf. § 22, stk. 2, skal kommunen ikke gå ind i at vurdere, om pensionen kan anses for livsvarig eller ikke. Kommunen skal heller ikke vurdere, hvordan værdien af de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere er opgjort i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionsselskaberne mv.

Selv om kommunen ikke kan vurdere, om opgørelsen er foretaget korrekt i pensionsinstituttet, kan der være forhold, som kommunen bør være behjælpelig med at undersøge, inden personen indgiver klage til pensionsinstituttet. Det kan være fejl, som ligger uden for pensionsinstituttets regi.

Hvis en person fortsat ønsker at klage over de nævnte forhold, som kommunen ikke kan tage stilling til, skal personen rette henvendelse til det pågældende pensionsinstitut.

Der kan dog opstå tvivl eller uenighed mellem personen og kommunen, om en pension skal anses for at være et led i et ansættelsesforhold, og dermed eventuelt medføre fradrag i fleksydelsen efter stk. 3-5 i §§ 26 eller 27. I den anledning kan der være grund til, at personen kontakter sit pensionsinstitut eller sin tidligere arbejdsgiver for bedst muligt at kunne fremlægge nærmere dokumentation herom. Det kan være forsikringspolisen, personens ansættelsesaftale eller overenskomsten. Kommunen skal på det grundlag træffe afgørelse ud fra reglerne om fradrag i fleksydelse.

#### *Til §§ 26-30*

#### *Beregning af fradrag for pensioner*

#### *Til §§ 26-27*

Princippet i lovens § 18 er, at værdien af alle de pensionsordninger, som en person har ved fleksydelsesalderen, skal gøres op.

Når en person overgår på fleksydelse, skal personens samlede pensionsformue, som er opgjort efter § 26 eller § 27, påvirke størrelsen af personens fleksydelse. Opdelingen i § 26 og § 27 skyldes, at beregningen af fradragets størrelse er forskellig afhængig af, om personen er født før eller efter den 1. januar 1956.

Der gælder særlige regler for fradrag for pensionsordninger, som er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i fleksydelsesperioden. Disse er beskrevet i stk. 3-5 i henholdsvis § 26 og § 27.

Derudover bygger lovens § 18, stk. 5, på en sondring mellem livsvarige og ikke-livsvarige pensioner.

Beregning af fradrag for livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en årlig beregnet livsvarig ydelse.

Beregning af fradrag for ikke-livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en beregnet depotværdi.

De ikke-livsvarige pensioner kan både omfatte engangsudbetalinger samt pensioner, der kommer løbende til udbetaling i en begrænset periode.

Pensioner, der er aftalt til at komme til udbetaling med et engangsbeløb, vil normalt altid være omfattet af § 26, stk. 1, eller § 27, stk. 1. Pensioner, der kommer løbende til udbetaling, er også omfattet af § 26, stk. 1, eller § 27, stk. 1, hvis de ikke er led i et ansættelsesforhold. Videre er en pension også omfattet af en af disse bestemmelser, hvis den er et led i et ansættelsesforhold, men ikke kommer til løbende udbetaling, dvs. en opsat pension.

#### *Frdrag for en beregnet årlig livsvarig ydelse*

For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger oplyser pensionsinstitutionerne mv. en beregnet årlig ydelse ved udbetaling.

Kommunen skal foretage opgørelsen af den livsvarige årlige ydelse, hvori indgår den enkelte persons egne oplysninger om pensioner, der ikke er indberettede, herunder pensioner i udlandet. Se nærmere herom i vejledningens bemærkninger til §§ 22-25.

Som grundlag for fradrag i fleksydelse for pensioner med løbende livsvarige ydelser benyttes 80 pct. af værdien af den livsvarige årlige ydelse, man kan få ved fleksydelsesalderen.

#### *Kapital- og ratepensioner m.v.*

For alle pensionsordninger, der ikke er livsvarige, skal depotet oplyses. Som et depot forstås i denne forbindelse pensionshensættelserne, hvis der er tale om en pensionskasse, livsforsikringshensættelserne, hvis der er tale om et livsforsikringsselskab, og indestående, hvis der er tale om et pengeinstitut.

For alle disse ordninger beregner kommunen den årlige ydelse ud fra depotet ved fleksydelsessalderen. Den årlige ydelse opgøres som 5 pct. af depotet.

#### *Løbende udbetaling af pension som er led i et ansættelsesforhold*

Når en person går på fleksydelse, skal der som udgangspunkt ske fradrag for alle pensioner opgjort ved fleksydelsessalderen. Som en undtagelse hertil gælder, at for pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i fleksydelsesperioden, skal der i stedet fradrages for den faktisk løbende ydelse, jf. § 26, stk. 3-5 og § 27, stk. 3-5. En løbende udbetaling af pension, der er led i et tidligere ansættelsesforhold, kan være såvel livsvarig som tidsbegrænset, fx en ratepension på 10 år. En pension, der skal medføre løbende fradrag i fleksydelsen, tages derfor ud af pensionsopgørelsen.

Hvis denne person på fleksydelse derefter på et tidspunkt vælger ikke længere at få sin løbende pension udbetalt, kan der ikke mere fradrages løbende i fleksydelsen. Det skyldes, at der ikke længere sker en løbende udbetaling. Årsagen kan fx være, at pensionen er valgt opsat til et senere tidspunkt, eller at pensionen bliver opgjort og udbetalt som et engangsbetrag. I det tilfælde falder man tilbage på hovedreglen om at foretage fradraget for pensionen ud fra det oprindeligt indberettede og opgjorte pensionsbeløb ved fleksydelsessalderen.

Kommer en pension, der udbetales som følge af tab af erhvervs- eller arbejdsevne (§ 43, nr. 13) til løbende udbetaling, skal pensionen ikke medføre fradrag i fleksydelsen, og pensionen skal tages ud af opgørelsen på indberetningstidspunktet. Tilsvarende gælder for udbetaling af tilskadekomstpension (§ 43, nr. 14), hvor den løbende udbetaling dog skal fradrages delvist.

Det afhænger af en konkret vurdering, om en pension kan anses for at være led i et ansættelsesforhold. Der kan være tvivl eller uenighed mellem en person og kommunen, om en pensionsordning skal anses for at være oprettet i et ansættelsesforhold eller ej. I det tilfælde skal personen medvirke til at give kommunen en nærmere dokumentation.

Kommunen skal træffe afgørelse om fradrag for pensionen på grundlag af oplysninger om ordningen fra personen og eventuelt fra det pågældende pensionsinstitut eller pensionskasse. Afgørelsen af, om en pension er et led i et ansættelsesforhold, følger de samme regler, som gælder for arbejdsløshedsdagpengeområdet. Se derfor i øvrigt reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Reglen om beregning af fradrag anvendes på den samlede pension, dvs. grundbeløb med eventuelle tillæg. Gruppelivstillæg skal dog ikke indgå i fradragsberegningen. Reglen gælder også, selv om personen i en kortere periode har indbetalt hele pensionsbeløbet. Det kan fx være, fordi personen har været selvstændig erhvervsdrivende eller har haft et arbejdsforhold, der ikke indeholdt en pensionsordning. Er perioden af længere varighed, sker der kun fradrag for den del af pensionen, der vedrører perioden, hvor ordningen var led i et ansættelsesforhold. Efter praksis skal en pensionsudbetaling, der vedrører en periode på mere end 2 år, hvor kun personen har indbetalt bidrag, ikke medføre fradrag som en løbende udbetaling.

Hvis en person vælger at overføre en eksisterende privat pensionsordning til en nyoprettet helt eller delvis arbejdsgiverfinansieret pension, vil personens indbetaling være at sidestille med en ekstraordinær indbetaling til en arbejdsgiverordning. Ordningen og udbetalingerne vil i det hele anses for en pensionsordning oprettet i et ansættelsesforhold.

*Oversigt over fradrag for pensioner for personer født den 1. januar 1956 eller senere, jf. § 26:*

| <b>Pensionsordninger:</b>                                                  | <b>Udbetales som engangsbeløb eller udbetales ikke:</b>                                                              | <b>Udbetales løbende:</b>                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er led i et ansættelsesforhold | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Heraf trækkes 80 pct. fra i fleksydelsen   | 64 pct. af den faktisk udbetalte årlige ydelse trækkes fra i fleksydelsen                                            |
| Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er private                     | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Heraf trækkes 80 pct. fra i fleksydelsen   | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Heraf trækkes 80 pct. fra i fleksydelsen   |
| Pensioner med depotværdi, som er led i et ansættelsesforhold               | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af pensionsformuen ved fleksydelsesalderen. Heraf trækkes 80 pct. i fleksydelsen      | 64 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i fleksydelsen                                                     |
| Pensioner med depotværdi, som er private                                   | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af pensionsformuen ved fleksydelsesalderen. Heraf trækkes 80 pct. fra i fleksydelsen. | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af pensionsformuen ved fleksydelsesalderen. Heraf trækkes 80 pct. fra i fleksydelsen. |
| ATP, ægtefælle- og samleverpension, børnepension og invalidepension        | Påvirker ikke fleksydelsen                                                                                           | Påvirker ikke fleksydelsen                                                                                           |

*Pensionsudbetalinger mellem det 60. år og fleksydelsesalderen*

Udbetalinger fra pensionsordninger mellem 60-års-dagen og fleksydelsesalderen indgår i beregningen af fradrag i fleksydelsen. Hvordan sådanne udbetalinger indgår i beregningen afhænger af, hvilken type pensionsordning udbetalingen stammer fra.

*Udbetaling fra en løbende pensionsordning*

Hvis en person har fået udbetalinger fra løbende pensionsordninger udbetalt efter personens 60. år i overensstemmelse med aldersvilkårene i pensionsordningen, skal disse udbetalinger indgå i beregningen af fradraget i fleksydelsen for pensionsordninger.

Beregningen sker på den måde, at udbetalte beløb divideres med det maksimale antal år i fleksydelsesperioden og indgår i det beløb, der indgår i beregningen af det samlede fradrag i fleksydelsen.

*Eksempel 1:*

En person er født den 1. juli 1957 og overgår til fleksydelse som 63-årig (fleksydelsesalder for denne person) med mulighed for fleksydelse i 4 år. Der er udbetalt 100.000 kr. pr. år i personens 60., 61. og 62. år fra en privat løbende pensionsordning. I alt 300.000 kr. Personen får fortsat udbetalt 100.000 kr. pr. år i løbende pension. Fradragbeløbet er herefter:

|                                                                                                                         |             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Almindelig indberetning -<br>privat løbende pensionsord-<br>ning (§ 22, stk. 1.)                                        | 100.000 kr. |
| Supplerende indberetning,<br>60-62 år, jf. § 22, stk. 2, 1.<br>pkt. - privat løbende pensi-<br>onsordning (300.000 kr.) |             |
| 300.000 kr. : 4 år (fleksydels-<br>sesperioden)                                                                         | 75.000 kr.  |

**Pensioner i alt 175.000 kr.**

*Beløb, der indgår i fradrags-  
beløbet:*

|                                                                   |                    |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 80 pct. af 175.000 kr. pensi-<br>oner (§ 22, stk. 1)              | 140.000 kr.        |
| Fradrag i fleksydelsen<br>80 pct. af 140.000 kr.(§ 22,<br>stk. 6) | <b>112.000 kr.</b> |

Uden den supplerende indberetning ville fradraget være 48.000 kr. lavere og fleksydelsen tilsvarende højere.

Er der tale om en løbende arbejdsmarkedspensionsordning, er princippet det samme. Fradraget i fleksydelsen er 64 pct., jf. gældende regler og dermed et tilsvarende fradrag i fleksydelsen (64.000 kr.), når der ses bort fra supplerende indberetning.

#### *Udbetaling fra en kapital- eller ratepension*

For kapitalpensioner og private ratepensioner er der ikke behov for at fordele den supplerende indberetning på tilsvarende måde. Det skyldes, at værdien af disse ordninger sættes til depotværdien, der efter de gældende regler i forvejen fordeles over en årrække (5 pct. af depotværdien). For en privat ratepensionsordning, der kommer til udbetaling før fleksydelsesalderen, opgøres depotværdien som depotet ved fleksydelsesalder tillagt udbetalinger mellem 60-års-dagen og fleksydelsesalderen. Oplysninger om udbetalte depotordninger kan således umiddelbart indgå i det almindelige fradrag i fleksydelsen.

#### *Eksempel 2:*

En person, der er født den 1. juli 1957 overgår til fleksydelse som 63-årig (fleksydelsesalder for denne person) og har på det tidspunkt en privat kapitalpension på 600.000 kr. Der er udbetalt 400.000 kr. fra en privat kapitalpensionsordning mellem 60-års-dagen og fleksydelsesalderen. :

|                                                                                      |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Almindelig indberetning,<br>privat kapitalpension (§<br>22, stk. 1)                  | 600.000 kr.          |
| Supplerende indberetning,<br>60-63 år, jf. § 22, stk. 2, 2.<br>pkt. – kapitalpension | 400.000 kr.          |
| <b>Pensioner i alt</b>                                                               | <b>1.000.000 kr.</b> |

*Beløb, der indgår i fradragbeløbet på fleksydelse:*

5 pct. af 1.000.000 kr.                      50.000 kr.

Fradrag i fleksydelsen pr.  
år

80 pct. af 50.000 kr.(§ 22,                      **40.000 kr.**  
stk. 6)

En ratepension, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, kan ikke umiddelbart behandles på samme måde. Det skyldes, at en ratepension oprettet som led i et ansættelsesforhold som udgangspunkt er en depotordning, men ved udbetaling skifter karakter til en løbende (arbejdsmarkeds)pensionsordning og omfattes af andre pensionsfradagsregler, jf. ovenfor.

Disse ordninger behandles efter de gældende regler som løbende arbejdsmarkedspensionsordninger.

Tilsvarende principper for opgørelse af udbetalinger af pensioner efter 60-års-dagen gælder for personer født før den 1. januar 1956, jf. § 27, stk. 2.

Hvis udbetaling fra en pensionsordning efter det fyldte 60. år har medført fradrag i udbetalte dagpenge, ledighedsydelse eller kontanthjælp, skal disse ikke tillægges opgørelsen af beregningsgrundlaget for fradrag i fleksydelsen.

#### *Øvrige pensioner*

Løbende udbetaling af pension og pensionslignende ydelser til tidligere borgmestre, udvalgsformænd, rådmænd m.fl., samt medlemmer af Folketinget eller Europaparlamentet, herunder eftervederlag til tidligere folketingsmedlemmer medfører også løbende fradrag i fleksydelsen efter stk. 4 i henholdsvis § 22 og § 23. Løbende udbetaling af beløb fra en tidligere arbejdsgiver, der kan sidestilles med pension er også omfattet, jf. stk. 5 i henholdsvis § 26 og § 27.

Der henvises også her til reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

#### *Fradrag for pensioner for personer født før den 1. januar 1956, jf. § 27*

For personer, der er født før den 1. januar 1956, gælder særlige regler om fradrag for pensioner. Disse personer skal således ikke have fradrag for mindre pensioner. Kommunen skal i den årlige (beregnete) samlede pensionsydelse før skat fratrække et bundfradrag på 14.400 kr. (2013-niveau) om året. Nedsættelse med bundfradrag skal ske, inden man beregner fradrag i fleksydelse.

Bundfradraget satsreguleres. Regulering skal også ske i en fleksydelsesperiode.

*Oversigt over fradrag for pensioner for personer født før den 1. januar 1956, jf. § 27:*

| <b>Pensionsordninger:</b>                   | <b>Udbetales som engangsbeløb eller udbetales ikke:</b>            | <b>Udbetales løbende:</b>                                         |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse. | 50 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i fleksydelsen. |
|                                             | Bundfradrag benyttes.                                              |                                                                   |

|                                                                     |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| er led i et ansættelsesforhold                                      | Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen.                                                                                                        |                                                                                                                                                  |
| Livsvarige pensioner (uden depotværdi), som er private              | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Bundfradrag benyttes.<br><br>Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen. | Beregningsgrundlaget er 80 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Bundfradrag benyttes.<br><br>Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen. |
| Pensioner med depotværdi, som er led i et ansættelsesforhold        | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af det indberettede depot.<br><br>Bundfradrag benyttes.<br><br>Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen.          | 50 pct. af den faktiske årlige ydelse trækkes fra i fleksydelsen.                                                                                |
| Pensioner med depotværdi, som er private                            | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af det indberettede depot.<br><br>Bundfradrag benyttes.<br><br>Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen.          | Beregningsgrundlaget er 5 pct. af den indberettede årlige ydelse.<br><br>Bundfradrag benyttes.<br><br>Heraf trækkes 60 pct. fra i fleksydelsen.  |
| ATP, ægtefælle- og samleverpension, børnepension og invalidepension | Påvirker ikke fleksydelsen.                                                                                                                      | Påvirker ikke fleksydelsen.                                                                                                                      |

#### *Eksempel på fradrag i fleksydelsen for kapitalpension*

En person har en kapitalpension. Indeståendet på kapitalpensionen er brutto 800.000 kr. umiddelbart før personen når fleksydelsesalderen. Personen ønsker at overgå til fleksydelse ved fleksydelsesalderen den 1. september 2013. Personens bundfradrag udgør 14.400 kr.

Kapitalpensionen skal medføre fradrag i fleksydelsen på følgende måde:

5 pct. af 800.000 kr. = 40.000 kr.  
Heraf trækkes personens bundfradrag = 14.400 kr.  
Reguleret årligt pensionsbeløb = 25.600 kr.

Frdrag i fleksydelse på årsbasis udgør herefter 60 pct. af 25.600 kr., svarende til 15.360 kr. Frdragsbeløbet udgør 15.360 kr. på årsbasis i hele fleksydelsesperioden (der ses i eksemplet bort fra, at der løbende skal ske satsregulering af bundfradraget i fleksydelsesperioden).

#### *Til § 28*

#### *Regulering af beregnede fradrag for pension*

Hvis en person ved overgang til fleksydelse eller på et tidspunkt senere i perioden med fleksydelse får løbende udbetaling af en pension, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold, skal pensionen altid medføre fradrag.

En sådan pension vil normalt allerede være medtaget i den pensionsopgørelse, som kommunen har lavet ved personens fleksydelsesalder. Da pensionen imidlertid kun skal medføre fradrag én gang, skal ordningen trækkes ud af den oprindelige opgørelse af alle personens pensioner ved fleksydelsesalderen, og der skal ske en ny opgørelse af resten af de pensioner, der skal medføre fradrag.

#### *Eksempel:*

En person er født den 1. august 1957 og overgår til fleksydelse den 1. august 2020 (fleksydelsesalderen for personen). Der er indberettet en ratepension, som er optjent som led i et ansættelsesforhold med en depotværdi på 240.000 kr.

Fleksydelsen bliver nedsat med 9.600 kr. om året (240.000 kr. x 5 pct. x 80 pct.).

Personen begynder den 1. august 2021 at få ratepensionen løbende udbetalt med 24.000 kr. om året. Fra den 1. august 2021 skal der derfor ikke længere fradrages 9.600 kr. om året, da pensionen nu skal fradrages i fleksydelsen som en løbende pension med 15.360 kr. om året (24.000 kr. x 64 pct.).

Personen vælger at opsætte pensionen med virkning fra den 1. august 2022. Fra dette tidspunkt medfører pensionen igen fradrag med 9.600 kr. om året (240.000 kr. x 5 pct. x 80 pct.).

#### *Generelt vedrørende fradrag for pensioner*

##### *Til § 30*

Bestemmelsen skal sammenholdes med § 15, stk. 4, i loven. Formålet med bestemmelsen er blandt andet at undgå dobbeltforsørgelse.

Ved begrebet »tilsvarende udenlandsk lovgivning« i lovens § 15, stk. 4, menes det pågældende lands almindelige eller særlige sociale sikringsordninger, herunder bidragspligtige ordninger. Pensioner omfattet af reglerne i forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger eller omfattet af en bilateral konvention om social sikring kan ligeledes henføres under begrebet tilsvarende udenlandsk lovgivning.

En person kan ikke overgå til fleksydelse, hvis en udenlandsk social pension direkte kan sidestilles med dansk social pension. Hvis en person på fleksydelse begynder at få udbetalt en sådan udenlandsk social pension, kan personen ikke samtidig modtage fleksydelse.

Hvis en udenlandsk pension, herunder alderspension, ikke kan sidestilles med en dansk social pension, kan pensionen modtages sammen med fleksydelse mod, at fleksydelsen nedsættes med et beløb, der svarer til pensionen. Tilsvarende gælder, hvis den udenlandske pension er så lille, at pensionen ikke kan udgøre et forsørgelsesgrundlag.

En person kan blive berettiget til en forhøjelse af en udenlandsk pension, hvorved pensionen bliver højere end grænsen. I så fald må personen frasi sig forhøjelsen eller udtræde af fleksydelsesordningen. Skyldes en forhøjelse alene en ændring af valutakursen, kan en person dog forblive i fleksydelsesordningen.

##### *Til §§ 31-36*

#### *Arbejde i fleksydelsesperioden*

Retten til at have lønarbejde i perioden med fleksydelse er fastsat i lovens § 20.

Bestemmelsen omfatter såvel lønnet som ulønnet arbejde. Der kan ikke være tale om støttet arbejde, men i øvrigt er løn- og ansættelsesvilkår uden betydning. Det er også uden betydning, om arbejdet udføres for en erhvervsdrivende arbejdsgiver eller for en privat person. Bestemmelsen omfatter også personer, der får udbetalt fleksydelse under ophold i et andet EØS-land, i Schweiz, i Grønland eller på Færøerne.

Den nærmere afgrænsning følger reglerne for arbejdsløshedsdagpenge. Ved beregning af fradrag i arbejdsløshedsdagpengene anvender man i et vist omfang belægning på grund af manglende rådighed. Den form for rådighedsbelægning gælder ikke for personer, der modtager fleksydelse.

#### *Beregningen af fradrag for arbejde mv.*

Fradrag for arbejde skal ske efter reglerne for fradrag i arbejdsløshedsdagpenge, det vil sige time for time. Fradraget foretages, efter at der er foretaget fradrag for pension.

En person, der er selvbygger eller medbygger i perioden med fleksydelse, ved såvel mindre som større byggearbejder, skal have fradrag for antallet af arbejdstimer, som personen har anvendt på byggearbejdet. Der henvises til reglerne i bekendtgørelse om fleksibel efterløn.

Vurderingen af, om en person, der modtager fleksydelse, har ukontrollabel arbejdstid og omregningen heraf, foretages efter reglerne i bekendtgørelse om supplerende dagpenge.

#### *Til § 31, stk. 2*

Ved beregning af fradraget for støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn skal der ske fradrag for antallet af timer, den pågældende får udbetalt støtte for.

Plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, kan ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse som fx fleksydelse. Modtagelse af plejevederlag afskærer dog ikke personen fra at overgå til fleksydelse.

#### *Lempet fradrag for kontrollabelt arbejde*

Reglen om lempet fradrag for arbejde op til 35.161 kr. (2013-niveau) i et kalenderår gælder for alle fleksydelsesmodtagere med kontrollabel arbejdstid.

Hvis personen har en timeløn, der er højere end omregningssatsen (213,19 kr. pr. time i 2013), skal fradraget ske efter de almindelige regler, dvs. time for time.

Hvis timelønnen er mindre end omregningssatsen, men større end den højeste sygedagpengesats pr. time (801 kr. pr. dag, svarende til 108,24 kr. pr. time i 2013), skal fradraget ske ved at omregne indtægten med omregningssatsen.

#### *Eksempel:*

P har på en måned haft 20 timers lønarbejde med en timeløn på 150 kr.

Fradraget regnes således ud:

$$20 \times 150 = 3.000 \text{ kr.}$$

$$3.000 : 213,19 = 14,07 \text{ timer. P skal have fradrag i fleksydelsen for disse 14,07 timer.}$$

Hvis timelønnen er mindre end højeste sygedagpengesats pr. time, ansættes timelønnen dog til dette beløb. Højeste sygedagpenge i 2013 er på 801 kr. om dagen, svarende til 108,24 kr. pr. time.

*Eksempel:*

P har i en måned haft 20 timers lønarbejde med en timeløn på 100 kr. Fradraget regnes således ud:

$$20 \times 108,24 = 2.164,80 \text{ kr.}$$

2.164,80: 213,19 = 10,15 timer. P skal have fradrag i fleksydelsen for disse 10,15 timer.

I de 35.161 kr. – eller det nedsatte beløb i overgangsåret – indgår alle lønindtægter, herunder også lønindtægter, hvor timelønnen er højere end omregningssatsen, løn for arbejde med ukontrolleret arbejdstid, udbetalt akkord eller bonus, der ikke udbetales i forbindelse med arbejdets udførelse.

Hvis timelønnen er under et beløb svarende til højeste sygedagpenge på timebasis, og fradraget derfor beregnes på grundlag af den ansatte timeløn, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, er det også denne ansatte timeløn, der skal medgå til opgørelsen af de 35.161 kr. eller det nedsatte beløb i overgangsåret, jf. § 32, stk. 6.

I den måned, hvor indtægtsgrænsen på de 35.161 kr. nås, skal fradraget i fleksydelsen for arbejde foretages efter reglen om lempet fradrag for den del af indtægten, der ligger under de 35.161 kr. For resten af indtægten skal fradraget foretages efter de almindelige regler.

*Eksempel:*

P har indtil starten af oktober tjent 32.000 kr. i kalenderåret. P har i oktober måned haft 25 timers arbejde med en timeløn på 150 kr. For de første 3.161 kroners lønindtægt skal P have lempet fradrag 3.161: 213,19 = 14,82 timer.

For resten af indtægten (589 kr.) foretages fradraget efter de almindelige regler. Da P har haft en timeløn på 150 kr., svarer de 589 kr. til 3,93 timer ( $393 : 150 = 3,93$ ).

P skal i oktober måned have fradrag for 18,75 timer ( $14,82 + 3,93 = 18,75$ ).

I resten af året skal P have fradrag en times fradrag i fleksydelsen for 1 times arbejde.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde

I bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv., er der fastsat regler om at udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i Danmark. Det samme regelsæt gælder for personer, der modtager fleksydelse, men dog således at personer, der modtager fleksydelse i et andet EØS-land, i Schweiz, i Grønland eller på Færøerne, også kan udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i det pågældende land.

*Fradrag for andre indtægter mv.*

*Til § 37*

*Borgerlige ombud og hverv*

Om den nærmere beregning af fradrag for borgerlige ombud og hverv, herunder også private hverv, henvises til reglerne i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

*Fradrag for ferie*

*Til §§ 38 og 39*

Ifølge lov om ferie optjenes ferie i et kalenderår. Det vil sige, at optjeningsåret løber fra den 1. januar til den 31. december. Ferien afholdes i det følgende ferieår, som løber fra den 1. maj til den 30. april.

En person, der overgår til fleksydelse, følger ferielovens almindelige regler med hensyn til udbetaling af feriegodtgørelse.

Hvis personen holder ferie og får feriegodtgørelse, skal der for hver hel feriedag, personen holder, fradrages med 7,4 timer. Der afrundes til hele eller halve feriedage efter de almindelige afrundingsregler.

Er feriegodtgørelsens bruttobeløb pr. dag mindre end fradraget i fleksydelsen, kan der suppleres med fleksydelse for de pågældende dage. Det betyder, at personen sammenlagt kan få udbetalt et beløb, som svarer til personens fleksydelse.

#### *Til § 39*

Feriepenge anvendes som en samlebetegnelse for feriegodtgørelse, sygeferiegodtgørelse, løn under ferie og ferietillæg. Der henvises til bekendtgørelse om ferie.

#### *Til § 39, stk. 1*

Der er efter ferieloven en række muligheder for at få feriepengene udbetalt, uden at ferien holdes. Bestemmelserne findes i ferielovens § 30, stk. 1, 2, 3 og 4, § 34 a, § 34 b, stk. 2 og 3, og § 38.

Alle udbetalinger af feriepenge medfører fradrag i fleksydelsen på det tidspunkt, hvor udbetalingen sker. Dette gælder også, hvis feriepengene udbetales, selv om alle betingelser for udbetaling ikke er opfyldt. Hvis udbetalingen sker inden for 3 måneder før overgangen til fleksydelse, skal der også ske fradrag i fleksydelsen.

#### *Til § 39, stk. 2*

Som udgangspunkt skal fradraget ske fra og med den uge, hvor udbetalingen af feriepengene sker.

#### *Eksempel 1:*

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på fleksydelse den 1. oktober 2013. For ferieåret 2013 – 2014 (optjeningsåret 2012) får han udstedt et feriekort på 18,5 dage. Han anmoder den 1. maj 2014 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2012. Han får fradrag i fleksydelsen for 18,5 dage på det tidspunkt, hvor udbetalingen sker eller ved den førstkomende udbetaling af fleksydelse.

Hvis fradraget ikke kan ske fra og med den måned, hvor udbetalingen af feriepengene sker, skal fradraget ske i de førstkomende udbetalinger af fleksydelse inden for 12 måneder, indtil der er sket fradrag for alle feriedagene/ferietimerne.

#### *Eksempel 2:*

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på fleksydelse den 1. juli 2013. For ferieåret 2013 – 2014 (optjeningsåret 2012) får han udstedt et feriekort på 25 dage. Han fylder 65 år den 15. marts 2014. Han anmoder den 1. maj 2014 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2012. Da han først får feriepengene udbetalt, efter at han er trådt ud af fleksydelsesordningen, er der ikke nogen fleksydelse at foretage fradrag i. Udbetalingen af feriepenge får derfor ingen betydning for fleksydelsen.

#### *Til § 41*

#### *Strejke og lockout*

Der skal ske fradrag i fleksydelsen for en person, der ophører med at arbejde, fordi personen bliver omfattet af konflikt. Vurderingen af, om en person er omfattet af konflikt, følger reglerne for arbejdsløshedsdagpenge.

I perioden med fleksydelse skal personen, så længe konflikten varer, have fradrag i fleksydelsen på baggrund af det gennemsnitlige antal arbejdstimer inden for de seneste 4 uger i det arbejdsforhold eller hos den arbejdsgiver, som er omfattet af konflikt.

Opgørelsen af timer til fradrag sker på ugebasis ud fra personens tidligere arbejdstimer i det berørte arbejdsforhold.

*Eksempler:*

- 1) En fastansat person med et fast timetal på 20 timer om ugen i de sidste 4 uger skal have fradrag for 80 timer/4 uger = 20 timer om ugen.
- 2) En person med et varierende ugentligt timetal på i alt 100 timer i de sidste 4 uger skal have fradrag for 100 timer/4 uger = 25 timer om ugen.
- 3) En person med kun 2 ugers ansættelse og med 20 timer om ugen skal have fradrag for 40 timer/4 uger = 10 timer om ugen.
- 4) En person med kun 1 dags arbejde på 8 timer inden konflikten skal have fradrag for 8 timer/4 uger = 2 timer om ugen.
- 5) En person, der modtager fleksydelse, er ikke omfattet af 65-procent-reglen i § 61, stk. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

*Til § 42*

Reglerne finder anvendelse på såvel modtagere af fleksydelse med bopæl og arbejde i Danmark som modtagere af fleksydelse med bopæl og arbejde i de øvrige EØS-lande, i Schweiz, i Grønland eller på Færøerne.

I det omfang indtægter fra et andet EØS-land eller fra Schweiz skal medføre fradrag, skal indtægterne først omregnes til danske kroner og øre med den gældende kronekurs.

*Til § 43*

*Indtægter, der ikke medfører fradrag*

I denne bestemmelse er opregnet en række indtægter, som ikke medfører fradrag. Bestemmelsen er ikke udtømmende. Har en person en indtægt, der kan sidestilles med de nævnte indtægter, og som ikke er omfattet af andre bestemmelser i denne bekendtgørelse, medfører indtægten ikke fradrag i fleksydelsen.

*Til § 43, nr. 13*

Foruden invalidepension, som er tegnet privat eller som led i et ansættelsesforhold, finder bestemmelsen anvendelse på fx pension ved helbredsbetingsbetet tjenstydgtighed (tjenestemænd) og svagelighedspension (tjenestemænd).

*Til § 43, nr. 14*

Får en tjenestemand tilkendt tilskadekomstpension, fordi han som led i tjenesten er kommet til skade, skal der ikke ske fradrag for den del af pensionen, hvormed pensionen er forhøjet som følge af arbejdsskaden. Fradraget sker således kun for den del af pensionen, der er optjent ret til på fratrædelsestidspunktet, jf. stk. 3 i §§ 26 og 27. Den øvrige del af tilskadekomstpensionen betragtes som erstatning som følge af arbejdsskaden.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

#### *Til § 43, nr. 15*

Da vederlaget modtages som kompensation for overholdelse af en konkurrence- eller kundeklausul, efter at personen er fratrådt sin stilling, betragtes vederlaget ikke som løn.

#### *Selvstændig virksomhed samtidig med fleksydelse*

#### *Til § 44*

En person, der ønsker at påbegynde eller videreføre en selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i perioden med fleksydelse, har mulighed herfor, hvis arbejdstiden i virksomheden højst udgør 400 timer pr. kalenderår, og hvis indtægten ikke overstiger 72.517 kr. (2013-niveau). Dette gælder således også for personer, der fx driver et mindre landbrug eller har selvstændig virksomhed i form af udlejningsejendom.

Vurderingen af, om der er tale om selvstændig virksomhed (modsat fx formueforvaltning eller hobby), sker efter principperne i bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed. Er der tale om formueforvaltning, og personen ikke på nogen måde deltager i virksomhedens drift, er virksomheden uden betydning for retten til fleksydelse. Der henvises også til vejledning til bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed.

En person, der overgår til fleksydelse, skal oplyse om eventuel drift af selvstændig virksomhed til brug for vurderingen af, om arbejdstiden i virksomheden kan holdes inden for 400 timer. Personen skal oplyse om arbejdets art og omfang, virksomhedens omsætning mv.

Det er en forudsætning for at drive selvstændig virksomhed samtidig med fleksydelse, at der er tale om begrænset drift af en virksomhed, som kan karakteriseres som bibeskæftigelse. Den samlede arbejdstid i virksomheden må ikke overstige 400 timer pr. kalenderår. Det er tilladt, at personen bruger fremmed hjælp eller har ansatte i virksomheden. Som eksempler kan nævnes vikar ved sygdom, en medhjælper ved høst, eller en vicevært. Selv om personen bruger fremmed hjælp eller har en ansat, er det et krav, at den samlede arbejdstid i virksomheden højst udgør 400 timer. Har personen fået hjælp til arbejdet i virksomheden, skal personen oplyse, hvor mange timer personen har fået hjælp i virksomheden. Det gælder uanset, om det er personens ægtefælle, samlever, børn, en ansat eller en anden selvstændig erhvervsdrivende, der har udført arbejde i virksomheden.

Virksomhedens indtægt må ikke i noget regnskabsår i perioden med fleksydelse overstige 72.517 kr. (2013-niveau) eller den tilladte indtægt i overgangsåret, jf. § 45, stk. 2. Ved virksomhedens indtægt forstås nettoomsætning fratrukket vareforbrug, svarende til det regnskabstekniske begreb »dækningsbidrag 1.

Begrebet »nettoomsætning« er defineret i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab mv. (årsregnskabsloven). Hvad der forstås som virksomhedens vareforbrug afhænger af, hvilken type af virksomhed, der er tale om. Vareforbruget betegnes som de direkte variable omkostninger, som er afledt af varesalget eller tjenesteydelsen. Øvrige variable omkostninger som fx salgs- og administrationsomkostninger eller kapacitetsomkostninger (fx omkostninger til kontorhold, husleje og kontingent) kan ikke medtages som en del af vareforbruget. Salgsfremmende omkostninger som fx udgifter til reklame, annoncering, udstillinger og messer indgår heller ikke som en del af vareforbruget. Hvis lønudgifter er afledt direkte af produktionen eller fremstillingen i en produktions-, håndværks-, entreprenør- eller landbrugsvirksomhed, fx udgifter til maskinstation, kan disse tillige opgøres som en del af vareforbruget. Lønomkostninger som vedrører fx administrative funktioner kan derimod ikke medregnes.

I en landbrugsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af såsæd, gødning, foder og dyr samt periodens ændring i varelager og besætninger. I en handelsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af varer til videresalg, emballage og fragt samt periodens ændring i varelager. I en fremstillings- eller håndværksvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af materialer, emballage og fragt samt periodens ændring i igangværende produktion eller arbejder og varelager. I en arkitektvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af udgifter til tryk af tegninger. I en udlejningsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af udgifter til vedligeholdelse.

Har virksomheden før været drevet som hovedbeskæftigelse eller som bibeskæftigelse i større omfang end 400 timer, skal personen give oplysninger til brug for vurderingen af, om arbejdstiden og dækningsbidrag 1 fremover kan holdes inden for grænserne, fx ved at fremlægge oplysninger om, at der er sket en varig indskrænkning. Personen kan fx fremlægge oplysninger om, at der er sket salg eller bortforpagtning af en del af virksomheden, indskrænkning i åbningstider eller driftsomlægning (fx salg af dyr).

Har personen bortforpagtet en del af virksomheden for at reducere virksomheden, så den opfylder kravene i § 40, stk. 1, skal denne del forblive bortforpagtet i hele perioden med fleksydelse. Ophører bortforpagtningen, tillades dog en afbrydelse på op til 3 måneder, således at personen inden for de 3 måneder skal finde en ny forpagter. Kommunen skal påse, at personen opfylder betingelsen om bortforpagtning i hele perioden med fleksydelse.

*Eksempel 1:*

*Specifikation af dækningsbidrag 1 i en handelsvirksomhed.*

|                             |                    |
|-----------------------------|--------------------|
| <b>Nettoomsætning</b>       | <b>140.000 kr.</b> |
| <b>Vareforbrug</b>          | <b>-81.000 kr.</b> |
| vareindkøb                  | -75.000 kr.        |
| emballage                   | -2.000 kr.         |
| fragt                       | -4.000 kr.         |
| <b>Ændring af varelager</b> | <b>-20.000 kr.</b> |
| beholdning primo året       | -80.000 kr.        |
| beholdning ultimo året      | 60.000 kr.         |
| <b>Dækningsbidrag 1</b>     | <b>39.000 kr.</b>  |

Udgifter til fx husleje, forsikringer, revisor og renter samt afskrivninger kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

*Eksempel 2:*

*Specifikation af dækningsbidrag 1 i en landbrugsvirksomhed.*

|                       |                    |
|-----------------------|--------------------|
| <b>Nettoomsætning</b> | <b>405.000 kr.</b> |
| salg af svin          | 358.000 kr.        |
| salg af kreaturer     | 9.000 kr.          |
| salg af markprodukter | 20.000 kr.         |
| EU-støtte             | 18.000 kr.         |

|                    |                     |
|--------------------|---------------------|
| <b>Vareforbrug</b> | <b>-339.000 kr.</b> |
| køb af svin        | -200.000 kr.        |
| markudgifter       | -23.000 kr.         |
| foder              | -115.000 kr.        |
| dyrlæge og medicin | -1.000 kr.          |

|                                |                    |
|--------------------------------|--------------------|
| <b>Ændringer i besætning</b>   | <b>-16.000 kr.</b> |
| værdi af besætning primo året  | -101.000 kr.       |
| værdi af besætning ultimo året | 85.000 kr.         |

**Dækningsbidrag 1                      50.000 kr.**

Udgifter til fx vedligeholdelse af bygninger og afskrivninger kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

*Eksempel 3:*

*Specifikation af dækningsbidrag 1 i en virksomhed med udlejningsejendomme.*

|                       |                    |
|-----------------------|--------------------|
| <b>Nettoomsætning</b> | <b>132.000 kr.</b> |
| huslejeindtægter      | 132.000 kr.        |

|                              |                    |
|------------------------------|--------------------|
| <b>Vareforbrug</b>           | <b>-89.300 kr.</b> |
| ejendomsskat og forsikringer | -52.500 kr.        |
| vedligeholdelse              | -36.800 kr.        |

**Dækningsbidrag 1                      42.700 kr.**

Terminsrenter og afskrivninger kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

#### *Særligt vedrørende interessentskaber*

Ejerskab af ideelle andele i et interessentskab er uden betydning for retten til fleksydelse, hvis der alene er tale om passiv formueanbringelse, det vil sige, at personen ikke på nogen måde deltager i driften af interessentskabet, herunder i bestyrelsesarbejde eller ledelsesopgaver. De nærmere regler herom fremgår af bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed.

En person, der driver selvstændig virksomhed i interessentskabsform, har på trods af reglerne i § 40, stk. 1, adgang til fleksydelse, hvis det personlige arbejde i virksomheden ikke overstiger 400 timer pr. kalenderår. Vurderingen foretages konkret på grundlag af oplysninger om personens samtlige arbejdsopgaver i virksomheden.

Indtægten ved interessentskabet opgøres i forhold til personens ideelle andel af virksomheden.

Personer, der ønsker at overgå til fleksydelse fra drift af et interessentskab, hvor personen samlet set har drevet virksomheden i større omfang end 400 timers årligt arbejde, og med en indtægt på mere end 72.517 kr. (2013-niveau) pr. regnskabsår eller mere end den tilladte indtægt, skal både sandsynliggøre,

at det personlige arbejde i virksomheden er reduceret, og at personens andel af virksomhedens indtægt beregnet i forhold til personens ideelle andel af virksomheden kan holdes under indtægtsgrænsen efter overgang til fleksydelse.

#### *Til § 45*

Det tilladte timetal skal nedsættes forholdsmæssigt afhængigt af, på hvilket tidspunkt i kalenderåret personen går på fleksydelse.

Dækningsbidrag 1 kan forhøjes i overgangsåret for virksomheder, som indtil personens overgang til fleksydelse har været drevet som personens hoved- eller bibeskæftigelse i mindst 1 regnskabsår. Har personen ikke valgt at forhøje dækningsbidrag 1, kan personen ikke efter overgang til fleksydelse anmode om, at dækningsbidrag 1 bliver forhøjet i overgangsåret. Overstiger dækningsbidrag 1 således beløbsgrænsen i § 44, stk. 1, gælder de almindelige regler om tilbagebetaling mv. efter § 64.

Vælger personen at forhøje dækningsbidrag 1, er opgørelsen af dækningsbidrag 1 i overgangsåret afhængig af personens individuelle forhold i virksomheden, idet opgørelsen skal ske i forhold til virksomhedens gennemsnitlige dækningsbidrag 1 inden for de 3 seneste, hele regnskabsår. Jo senere i regnskabsåret personen overgår til fleksydelse, desto større indflydelse har personens individuelle forhold på opgørelsen af dækningsbidrag 1 i overgangsåret.

Definitionen af et »helt regnskabsår« svarer til definitionen af regnskabsår i bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten for selvstændige erhvervsdrivende.

#### *Eksempel 1:*

En person har ved sin selvstændige virksomhed som hovedbeskæftigelse haft et gennemsnitligt dækningsbidrag 1 på 240.000 kr. pr. regnskabsår inden for de seneste, hele 3 regnskabsår. Virksomhedens regnskabsår følger kalenderåret. Dækningsbidrag 1 forhøjes med 20.000 kr. pr. afsluttet måned inden overgangen til fleksydelse (240.000 kr. : 12 måneder) og dækningsbidrag 1 udgør 6.043,08 kr. pr. påbegyndt måned efter overgangen til fleksydelse i overgangsåret (72.517 kr. : 12 måneder).

Overgår personen i januar måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 72.517 kr. ( $0 \times 20.000 \text{ kr.} + 12 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i februar måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 86.473,88 kr. ( $1 \times 20.000 \text{ kr.} + 11 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i maj måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 128.344,64 kr. ( $4 \times 20.000 \text{ kr.} + 8 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i august måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 170.215,40 kr. ( $7 \times 20.000 \text{ kr.} + 5 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i oktober måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 198.129,24 kr. ( $9 \times 20.000 \text{ kr.} + 3 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i december måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 226.043,08 kr. ( $11 \times 20.000 \text{ kr.} + 1 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

#### *Eksempel 2:*

En person har ved sin selvstændige virksomhed som bibeskæftigelse haft et gennemsnitligt dækningsbidrag 1 på 75.000 kr. pr. regnskabsår inden for de seneste, hele 3 regnskabsår. Virksomhedens regnskabsår går fra den 1. april til den 31. marts. Dækningsbidrag 1 forhøjes med 6.250 kr. pr. afsluttet måned inden overgangen til fleksydelse (75.000 kr. : 12 måneder) og dækningsbidrag 1 udgør 6.043,08 kr. pr. påbegyndt måned efter overgangen til fleksydelse i overgangsåret (72.517 kr. : 12 måneder).

Overgår personen i april måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 72.517 kr. ( $0 \times 6.250 \text{ kr.} + 12 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i juli måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 73.137,72 kr. ( $3 \times 6.250 \text{ kr.} + 9 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

Overgår personen i oktober måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 73.758,48 kr. ( $6 \times 6.250 \text{ kr.} + 6 \times 6.043,08 \text{ kr.}$ ).

#### *Til § 48, stk. 1-3*

Personen skal oplyse til kommunen om virksomhedens dækningsbidrag 1, omsætning og vareforbrug. Har virksomheden haft en nettoomsætning på mindre end 72.517 kr. (2013-niveau), kan dækningsbidraget ikke blive på mere end 72.517 kr. Personen kan derfor nøjes med at oplyse omsætningens størrelse.

Oplysningerne skal altid være attesteret af en statsautoriseret eller registreret revisor.

#### *Til § 48, stk. 4*

Afleverer personen ikke årsskemaet rettidigt, indstilles udbetalingen af fleksydelse. Udbetalingen kan genoptages, når personen har afleveret oplysningerne. Ville personen have været berettiget til fleksydelse i den mellemliggende periode, kan personen få fleksydelse med tilbagevirkende kraft for perioden.

#### *Til § 49*

Konstaterer kommunen inden kalenderårets udgang, at timetallet ved virksomheden overstiger 400 timer, skal kommunen indstille udbetalingen af fleksydelse. Udbetaling af fleksydelse kan ikke genoptages før den 1. januar i det følgende år.

Kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling af den fleksydelse, der er udbetalt efter tidspunktet for overskridelse af de 400 timer.

#### *Eksempel:*

Personen har i november måned haft så mange arbejdstimer i sin virksomhed, at det samlede timetal for kalenderåret bliver på 405 timer. Kommunen skal indstille udbetalingen og træffe afgørelse. Al fleksydelse udbetalt efter den dag, hvor timegrænsen på 400 timer blev overskredet, er fejludbetalt. Udbetalingen kan først genoptages i det følgende kalenderår. Det gælder, uanset hvornår i kalenderåret personen har overskredet timegrænsen.

#### *Til § 50*

Konstaterer kommunen, at indtægten i virksomheden, i regnskabsåret har oversteget 72.517 kr. (2013-niveau) eller det tilladte dækningsbidrag 1, jf. § 44, stk. 2, indstiller kommunen udbetalingen af fleksydelse.

Vurderer kommunen, at personen har været i god tro om overskridelsen, kan udbetalingen genoptages på det vilkår, at personen betaler fleksydelse tilbage svarende til overskridelsen.

### *Eksempel 1:*

Personen afleverer årsskema til kommunen 3 måneder efter regnskabsårets afslutning. Kommunen konstaterer, at virksomheden har haft et dækningsbidrag 1 på 75.000 kr. i regnskabsåret. Virksomheden har tidligere været drevet som en mindre bibeskæftigelse med et dækningsbidrag 1 på under 72.517 kr. Kommunen standser udbetalingen af fleksydelse og undersøger sagen nærmere. Det viser sig, at overskridelsen var undskyldelig. Kommunen skal træffe afgørelse om, at genoptagelse af udbetalingen kan ske på vilkår af, at personen betaler fleksydelse tilbage med 2.483 kr., hvilket svarer til overskridelsen. Accepterer personen ikke dette vilkår, kan udbetalingen af fleksydelse ikke genoptages.

### *Eksempel 2:*

Personen er gået på fleksydelse og har oplyst at påbegynde selvstændig virksomhed den 1. juli 2013. Regnskabsåret går fra den 1. juli til den 30. juni. Helt fra starten står det klart for personen, at virksomhedens dækningsbidrag 1 bliver langt over 72.517 kr. Personen oplyser imidlertid ikke herom til kommunen. Først ved oplysning til kommunen på årsskema 3 måneder efter regnskabsårets afslutning (oktober 2014) får kommunen kendskab til overskridelsen. Personen skal betale al fleksydelse fra 1. juli 2013 tilbage, da personen har været vidende om, at betingelserne i § 44 om virksomhedens omfang ikke har været opfyldt.

## Til kapitel 5

### *Udbetaling af fleksydelse*

#### *Til § 51*

En person, der ikke selv er skyld i, at der mangler oplysninger om pensioner mv., kan få udbetalt fleksydelse i op til 6 måneder. I så fald skal kommunen tydeligt informere om, at opgørelsen af pensioner ikke er endelig. Et eksempel på, at en person ikke selv er skyld i den manglende indberetning af pensioner, er problemer med at få oplyst udenlandske ordninger eller andre ordninger, hvor der ikke efter loven er en pligt til, at der skal ske automatisk indberetning.

#### *Til § 52*

Fleksydelsen standses fra den 1. i måneden, hvor personen ikke har opfyldt sin oplysningspligt.

### *Betingelser for udbetaling*

#### *Til § 54*

Udbetaling af fleksydelse indstilles ved udgangen af den måned, hvor personen har opholdt sig mere end 3 måneder i lande uden for EØS-området, Schweiz, Grønland og Færøerne eller udgangen af den måned, hvor personen er frihedsberøvet efter domstols- eller administrativ afgørelse, hvis der er tale om frihedsberøvelse på mere end 30 dages varighed.

Kommunen kan i særlige tilfælde straks ophøre med at udbetale fleksydelse, hvis det er åbenbart, at den udbetales med urette. Ophør af udbetalingen skal begrundes skriftligt. Se også vejledningen til § 60.

#### *Til § 55*

### *Tilgodehavende*

Udbetaling af tilgodehavende fleksydelse sker på tidspunktet for den først kommende udbetaling af fleksydelse. Størrelsen af det tilgodehavende beløb skal fremgå af udbetalingen.

Kommunen kan efter en konkret vurdering, og under hensyn til beløbets størrelse, fremskynde udbetaling af et tilgodehavende fleksydelsesbeløb, hvis der er et ønske om det, jf. § 55, stk. 1. Det kan fx være i en situation, hvor personen ikke har anden indtægt i den måned.

Der udbetales ikke renter af tilgodehavende beløb.

#### *Til § 56*

##### *Ophør af udbetaling af fleksydelse*

Retten til fleksydelse ophører ved udgangen af den måned, hvor personen når folkepensionsalderen, jf. lovens § 22, stk. 2.

Af hensyn til overgangen til folkepension skal kommunen senest 3 måneder før en person, der modtager fleksydelse, når folkepensionsalderen informere denne om, at udbetalingen ophører.

#### *Til § 57*

##### *Dødsfald*

Retten til fleksydelse ophører fra dagen for dødsfaldets indtræden.

Fleksydelsen udbetales sidste gang for den måned, hvori dødsfaldet fandt sted. Ægtefællen får udbetalt et beløb, der svarer til afdødes fleksydelse fra den 1. i måneden til og med dagen før dødsfaldstidspunktet.

For samlevende eller enlige personer, der modtager fleksydelse, udbetales afdødes fleksydelse indtil dødsfaldstidspunktet til dødsboet - dvs. fra den 1. i måneden for dødsfaldstidspunktet og indtil dødsfaldstidspunktet.

Beløbet, som udbetales til ægtefælle for den måned, hvor dødsfaldet fandt sted, skal indeholdes A-skat på grundlag af afdødes skattekort. Der kan i øvrigt henvises til SKATs juridiske vejledning om indeholdelse af A-skat og AM-bidrag, 2013-1.

#### *Til §§ 60-63*

##### *Ophold og arbejde i lande uden for EØS-området, Schweiz, Grønland og Færøerne*

Reglerne i § 60 og § 61 gælder for såvel personer med bopæl her i riget som i de øvrige lande inden for EØS-området eller Schweiz. Det skal bemærkes, at riget udgør Danmark, Færøerne og Grønland.

En person, der modtager fleksydelse, der fx har bopæl i Tyskland, er omfattet af disse regler ved ophold i fx USA.

##### *Udbetaling af fleksydelse ved bopæl i Schweiz*

Schweiz indgik den 1. juni 2002 en aftale med EU om fri bevægelighed for personer. Schweiz skal med hensyn til fleksydelse anses for et EU-land. Det er derfor muligt at få sin fleksydelse udbetalt ved bopæl eller ophold i Schweiz.

#### *Til § 60*

En person, der modtager fleksydelse, skal bevare sin faste bopæl her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz. Personen kan således ikke bevare retten til fleksydelse i en 3-måneders periode, hvis personen tager fast ophold i lande uden for riget, EØS-området og Schweiz.

Kun i de tilfælde, hvor det tilladte 3 måneders ophold i lande uden for riget, EØS-området og Schweiz, ikke er brugt inden udgangen af et kalenderår, kan en ny 3 måneders periode påbegyndes i direkte forlængelse heraf, uden at personen forinden tager ophold i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz.

#### *Til § 61*

Endagsrejser, der ikke er forbundet med overnatning i udlandet, betragtes ikke som udlandsophold.

På grundlag af personens oplysninger om udlandsophold standser kommunen udbetalingen af fleksydelse, hvis personen ikke længere opfylder betingelserne i §§ 54 og 60.

#### *Genoptagelse af udbetaling af fleksydelse*

#### *Til § 63*

Når en person igen tager fast ophold her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz efter længere tids ophold i lande uden for riget, EØS-området og Schweiz, kan udbetaling af fleksydelse genoptages. Det forudsætter dog, at personen opfylder de almindelige betingelser for at få udbetalt fleksydelse.

#### *Til kapitel 6*

#### *Tilbagebetaling af fleksydelse*

#### *Til § 64*

For meget udbetalt fleksydelse skal tilbagebetales, hvis personen har tilsidesat sin oplysningspligt, jf. § 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget fleksydelse. Tilbagebetalingskravet kan rettes mod personens dødsbo.

Der er alene tilbagebetalingspligt, hvis personen vidste eller burde vide, at de manglende oplysninger ville få betydning for retten til eller størrelsen af fleksydelsen. Ved vurderingen af, om der har været tale om god eller ond tro, indgår den vejledning, som kommunen har ydet. Bestemmelsen omfatter også tilfælde, hvor personen har udvist svig, dvs. har udvist forsæt eller har udnyttet, at udbetaling beroede på en misforståelse hos kommunen.

Tilbagebetaling fra personen eller dennes dødsbo kan også kræves ud fra de almindelige retsprincipper og forudsætningssynspunkter.

#### *Til § 65*

Kommunen skal inddrive tilbagebetalingskrav snarest muligt efter, at der er truffet afgørelse om for meget udbetalt fleksydelse.

Kommunen skal skriftligt underrette personen eller dennes dødsbo om kravet, og om at restancen ved fortsat manglende indbetaling overgives til restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse.

Kommunen fastsætter en frist for indbetaling af kravet. Fristen skal fastsættes ud fra en vurdering af beløbets størrelse og de øvrige omstændigheder ved kravets opståen.

#### *Til § 67*

Hvis personen eller dennes dødsbo ikke har betalt det skyldige beløb efter påkrav, og kommunen ikke kan opnå en frivillig afdragsordning, skal kommunen anmode restanceinddrivelsesmyndigheden om at inddrive tilbagebetalingskravet.

Hvis der er klaget over kommunens afgørelse, kan kommunen undlade at overgive kravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, indtil ankesagen er afgjort. Det gælder dog ikke, hvis kravet derved forældes.

Overgivelse af kravet til restanceinddrivelsesmyndigheden skal ske på en af restanceinddrivelsesmyndigheden udarbejdet blanket. Kommunen orienterer personen om overgivelsen.

#### *Til § 68*

#### *Modregning i fleksydelse*

Afdragsordningen skal være baseret på månedlige afdrag, der modregnes i fleksydelsen. Det er en betingelse, at tilbagebetalingskravet skal være afsluttet ved fleksydelsens ophør. Kommunen og personen skal indgå en skriftlig aftale om afdragsordningen. Af aftalen skal fremgå det månedlige afdrag, tidspunktet for fuldbyrdelse, samt fleksydelsens størrelse efter modregning af afdrag.

#### *Til kapitel 7*

#### *Tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag*

#### *Til §§ 69-72*

Det følger af lovens § 31, at alle, der har indbetalt bidrag, og som skriftligt fravælger muligheden for at modtage fleksydelse, kan få bidragene tilbage.

Anmodningen om tilbagebetaling skal ske, inden retten til fleksydelse ophører.

Hvis man ikke har nået fleksydelsesalderen, når man vælger fleksydelsesordningen fra og anmoder om at få fleksydelsesbidraget tilbagebetalt, er hovedreglen, at fleksydelsesbidraget skal overføres til en dansk eller udenlandsk pensionsordning. Se vejledningen til § 69, stk. 2.

I de situationer, der er nævnt i lovens § 31, stk. 2, tilbagebetales bidraget kontant efter skriftlig anmodning. Dvs. når

- Personen er tilkendt førtidspension af kommunen eller efter en tilsvarende udenlandsk lovgivning.
- Personen har nået fleksydelsesalderen.
- Personen emigrerer. Se vejledningen til § 69, stk. 3.
- Tilbagebetalingsbeløbet ikke overstiger 7 gange højeste sygedagpengesats. Det svarer til et års betaling af fleksydelsesbidrag. I 2013 udgør denne bagatelgrænse 5.608 kr.

I nogle situationer kan det være uklart, om en person fravælger fleksydelsesordningen og ønsker bidraget tilbagebetalt, eller om personen blot vil holde pause med bidragsbetalingen. Det kan fx være tilfældet, hvis personen meddeler kommunen, at personen »ikke længere vil betale fleksydelsesbidrag«. Derfor vil det ofte være hensigtsmæssigt, at kommunen beder personen udfylde en standardblanket, der indeholder vejledning om konsekvenserne af at få bidraget tilbagebetalt, fx KL's blanket FL 135 »Udmeldelse af fleksydelsesordningen og/eller anmodning om tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag«.

Lovens § 31, stk. 3 og 4, er undtagelser fra hovedreglen om, at tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag forudsætter en forudgående skriftlig anmodning. Kommunen skal af egen drift betale bidraget tilbage, og tilbagebetalingen sker ved, at beløbet udbetales kontant. Se vejledningen til § 70.

#### *Til § 69, stk. 1*

Tilbagebetaling efter lovens § 31, stk. 1 og 2, forudsætter, at personen forinden skriftligt har fravalgt fleksydelsesordningen og anmodet kommunen om tilbagebetaling.

Det er tidspunktet for kommunens faktiske tilbagebetaling, der er afgørende for, om personen er omfattet af lovens § 31, stk. 1, og skal have beløbet overført til en pensionsordning, eller om personen er omfattet af lovens § 31, stk. 2, og skal have det kontant tilbage.

#### *Til § 69, stk. 2*

##### *Overførsel til en pensionsordning*

Ønsker personen bidraget overført til en dansk pensionsordning, er det en betingelse, at pensionsordningen er omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, og personen skal dokumentere, at denne betingelse er opfyldt. Personen kan opfylde sin dokumentationspligt gennem en erklæring fra sit pensionsinstitut, der bekræfter, at den pensionsordning, personen ønsker overført til, er omfattet af kapitel 1 i pensionsbeskatningsloven.

KL's blanket FL 135 »Udmeldelse af fleksydelsesordningen og/eller anmodning om tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag« kan bruges som dokumentation i forbindelse med overførsel af fleksydelsesbidrag til en dansk pensionsordning.

Der betales som hovedregel først skat af en pension, når den udbetales, så overførsel af bidraget til en dansk pensionsordning beskattes derfor ikke ved overførslen. Undtaget herfra er overførsel af bidraget til en aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum, jf. §§ 10 A, 12 A og 29 A i pensionsbeskatningsloven, hvor der skal svares en afgift på 30 pct. af det overførte beløb.

Man kan få overført fleksydelsesbidraget til en hvilken som helst udenlandsk pensionsordning. Der skal betales skat af beløbet, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 5.

Hvis personen på tilbagebetalingstidspunktet opfylder betingelserne for at få betalt fleksydelsesbidraget kontant tilbage, skal det betales kontant tilbage. Personen kan ikke i stedet vælge at få det overført til en pensionsordning.

#### *Til § 69, stk. 3*

##### *Emigration*

Personen skal dokumentere over for kommunen, at personen er emigreret eller skal emigrere. Det er ikke et krav, at anmodningen om tilbagebetaling er fremsat, før personen emigrerer.

Det ligger i ordet emigration, at man udvander fra Danmark. Man er ikke udvandret, hvis man midlertidigt er udrejst af Danmark, fx på grund af udstationering i udlandet i en årrække.

Dokumentation kan bestå i en udskrift fra cpr-registret, hvoraf det fremgår, at personen er udrejst af Danmark sammenholdt med, at personen fx har opsagt eller solgt sin bolig i Danmark og købt/lejet bolig i udlandet.

Hvis man på et senere tidspunkt på ny bosætter sig i Danmark, skal man ikke betale det beløb tilbage til kommunen, som man fik udbetalt. Man kan heller ikke betale beløbet tilbage til kommunen med den følge, at man igen får fleksydelsesanciennitet for den periode, som man i sin tid fik fleksydelsesbidraget tilbage for på grund af emigrationen.

#### *Til § 70*

##### *Tilbagebetaling uden skriftlig anmodning*

Hvis en person når pensionsalderen, uden at have fået fleksydelse, skal kommunen af egen drift betale fleksydelsesbidraget tilbage. Det betyder, at kommunen skal opgøre og udbetale fleksydelsesbidraget, selvom der ikke ligger en skriftlig anmodning. Beløbet er skattepligtig indkomst, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 3. Se vejledningen til § 72.

Afgår en person ved døden før pensionsalderen, skal kommunen udbetale fleksydelsesbidraget til dødsboet. Der svares en afgift på 30 pct. af tilbagebetalingsbeløbet, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 2.

Inden kommunen foretager udbetalingen til dødsboet, skal den sikre sig den fornødne dokumentation for, at beløbet kan udbetales. Beløbet kan udbetales enten til skifteretten eller til en advokat eller arving, der i henhold til en skifteretsattest er bemyndiget til at handle på boets vegne. Er der givet skiftefuldmagt til en medarving eller en advokat, skal kopi af fuldmagten også vedlægges som dokumentation.

#### *Til § 71*

Tilbagebetalingsbeløbet skal opgøres i henhold til lovens § 32.

Beløbet findes ved at gange antallet af sygedagpengesatser, der er indbetalt som bidrag (herunder evt. bidrag, der er indbetalt som efterbetaling, se § 13), med den sygedagpengesats, der er gældende på tilbagebetalingstidspunktet.

#### *Eksempel:*

P har betalt fleksydelsesbidrag fra 1. april 2003. Med virkning fra 1. november 2013 fravælger P fleksydelsesordningen og anmoder skriftligt om at få bidraget tilbagebetalt.

|                     |                             |                             |
|---------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| 01.04.03 – 31.12.03 | 7 dagpengesatser x 9/12 år  | 5,25 dagpengesatser         |
| 01.01.04 – 31.12.12 | 7 dagpengesatser x 9 år     | 63 dagpengesatser           |
| 01.01.13 – 31.10.13 | 7 dagpengesatser x 10/12 år | 5,83 dagpengesatser         |
| <b>I alt</b>        |                             | <b>74,08 dagpengesatser</b> |

Hvis personen er overgået til fleksydelse, skal tilbagebetalingsbeløbet fratrækkes 20 dagpengesatser for hver måned, der er udbetalt fleksydelse til personen, jf. lovens § 32, stk. 2. Et eventuelt fradrag for en del af en måned sker ved at gange antallet af kalenderdage i den pågældende måned med 2/3.

Det er fastsat i pensionsbeskatningslovens § 49 B, om der skal betales skat eller afgift af tilbagebetalingsbeløbet.

Ved overførsel af fleksydelsesbidrag til en dansk pensionsordning, skal der hverken betales skat eller afgift af beløbet. Se pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 4.

Ved kontant tilbagebetaling af bidrag efter tilkendelse af førtidspension eller efter dødsfald svares en afgift på 30 pct. af tilbagebetalingsbeløbet, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 2. Det afgiftspligtige beløb skal rundes nedad til det nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. Er beløbet mindre end 100 kr., svares der ingen afgift. Der svares afgift, selvom personen ikke har været skattepligtig her i landet i den periode, hvor indbetaling af bidragene til fleksydelsesordningen fandt sted.

I de øvrige situationer med kontant tilbagebetaling af bidrag, jf. lovens § 31, stk. 2, nr. 2-4, og stk. 3, samt ved overførsel af bidrag til en udenlandsk pensionsordning, jf. lovens § 31, stk. 1, 2. pkt., betales der skat, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 B, stk. 3 og 5. Kommunen skal i disse situationer rette henvendelse til told- og skatteforvaltningen for at få opgjort, hvor stort et beløb, der skal betales i skat. Beløbet kan først udbetales, når kommunen har fået meddelelse fra told- og skatteforvaltningen om skattebeløbet. Se

skatteministeriets bekendtgørelse om fremgangsmåden ved kontant udbetaling mv. af efterlønsbidrag og kontant tilbagebetaling mv. af fleksydelsesbidrag.

Ved tilbagebetaling af forudbetalte bidrag ved udmeldelse eller fravalg af fleksydelsesordningen, skal bidraget ikke opgøres efter lovens § 32, og beløbet beskattes ikke.

*Eksempel:*

Den 20. august 2013 bliver P tilkendt førtidspension med virkning fra den 1. juni 2013. P har været tilmeldt fleksydelsesordningen fra den 1. juli 2002 og har betalt bidrag fra tilmeldingen til og med den 30. september 2013.

Opgørelsen efter lovens § 32 omfatter alene bidraget, der er indbetalt for perioden den 1. juli 2002 til den 31. maj 2013. Betalingen for perioden den 1. juni til og med den 30. september 2013 tilbagebetales til P med det faktisk indbetalte beløb, og der skal ikke betales afgift af beløbet.

Til kapitel 8

*Skriftlighed*

*Til § 73*

Tilmelding til fleksydelsesordningen, udmeldelse af fleksydelsesordningen, ansøgning om fleksydelse, anmodning om tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag og anmodning om overførsel af bidrag til en pensionsordning skal efter reglerne ske skriftligt.

Kravet om skriftlighed kan også opfyldes ved, at tilmeldingen, udmeldelsen mv. sendes elektronisk til kommunen. Det er dog en forudsætning, at der er sikkerhed for afsenderens identitet, da de nævnte handlinger kan have store konsekvenser for personen.

I nogle tilfælde er det ikke tilstrækkeligt at fremsende sin anmodning elektronisk, hvis der skal medsendes dokumentation, som skal foreligge i original. Det kan være tilfældet ved fx ansøgning om fleksydelse.

*Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, den 10. juli 2013*

KIRSTEN BRIX PEDERSEN

/ Flemming Frandsen